

Tõrvik - Saadikud - 2

ISESEISVUSLASTE KIRJAVARA

II

Heino Jõe

SAADIKUD

PÕLVPÜKSTES

KIRJASTUS "TÕRVIK" 1951

SAADIKUD PÕLVPÜKSTES

ISESEISVUSLASTE KIRJAVARA
II

Heino Jõe

SAADIKUD
PÕLVPÜKSTES

KIRJASTUS "TÕRVIK" 1951

"Iseseisvuslaste Kirjavara" toimetus:
prof. E. Blumfeldt, noortejuht H. Jõe, dr. A. Koskel,
dr. O. Loorits, kirjanik K. Ristikivi.

Noorte vanematele

"Austa oma isa ja ema, et sinu käsi hästi käiks . . ." — see ei ole käsk mitte ainult lastele. See on käsk ka vanematele: . . . kasvata oma lapsed nii, et nad sind austaksid.

Eesti rahvas on väike ja meile pole kunagi antud pearolli ajaloo suurel näitelaval. Meie ei ole kirjutanud kuulsusrikkaid peatükke maailma ajalukku, aga meie pole ka inimkonnale andnud hirmsaid õppetunde, nagu paljud suurrahvad. Oleme visalt ehitanud oma maad ja kultuuri ning meie võitlused on toimunud eluõiguse ja olemasolu eest.

Nüüd, kus viibime laialipaisatuna, oleme esmakordselt sattunud maailma kriitilise silma alla ja kuulnud palju komplimente eesti soo visaduse, elujõu ja tubliduse kohta. Sellest võime järeldada, et meie vaikne kodusopikene on kasvatanud maailma mõõdus hinnatavaid inimesi. Kahju on ainult sellest, et neid hinnanguid ei ole meile antud kui iseseisvale rahvale, vaid enamasti kui tööväele ja immigratsiooniks ning tõuparanduseks sobivale materjalile. Meid on hinnatud kui väärtuslikku lisamaterjali ühe või teise maa rahvastiku täienduseks.

Niikaua kui meie ise peame endid rahvuseks omaette, oma kultuuri loojateks ja kandjateks, ei tohi meie laskuda tõuparandusmaterjali tasemele.

Meie teame, et see mis meie tänapäeval oleme, on paljude eelnenud inimpõlvede arengu ja kujunemise viili. Oleks patt iseenda ja esivanemate vastu, lasta end väetisena laiali riputada maailma kesapõldudele. Sellepärast peame mineviku ja oleviku nimel ehitama tulevikku.

Vanemate austamine, pere- ja sugukondlik kokkuiutunne, rahvuslik ühtehoid, koduarmastus ja isamaa-armastus on ühine tunnetekompleks, mis on kujunenud aastatuhandete jooksul. Veel ei ole sellele jõudnud lisanduda rassi-, inimkonna- ja maailmaarmastus, vaatamata et rassivaen esineb. Võibolla, et maailm kunagi areneb ka nii kaugele, aga meie räägime sellest mis on olemas. Meie ei saa eelpool loendatud tundeid lahti harutada ja eraldada üksteisest nagu köie keermeid, sest need on tihedasti põimunud ja üksteisest olenevad. Kui meie ühe neist tunnetest välja juurime, siis kahjustame sellega ka teisi. Selles peitub praegu traagika, mis varitseb sadu eesti perekondi võõrsil.

Paljud vanemad soovivad teadlikult või alateadlikult, et nende lastest saaksid kannatavate eestlaste ja koduta pagulaste asemel mõne suure ja jõulise võõra rahva liikmed. Nad soovivad oma lastele head, soovivad, et lapsed oleksid õnnelikumad kui nad ise. Selline talitusviis ei ole mitte ainult rahvuslik kaotus, vaid ka vanemad ise võivad oma lastest ilma jääda. Ümberrahvustumisega kaob isamaa-armastus, sugu- ja perekondlik kokkuhoid, kodu jääb võõraks ja vanemaid häbenetakse või nad hüljatakse. Lastele head soovides on vanemad neist ilma jäänud.

Vanemad peavad arvestama, et nad kunagi ei saa võõra ühiskonna täiuslikkudeks liikmeteks. Lapsed kujunevad selleks kergesti. Siis pole imestada, kui lapsed kuuluvad ühte, vanemad teise rahvusesse,

kui nad ei pea lugu vanematest, kes neile keelelt, mõttelaadilt ja traditsioonidelt on võõrad. Looduslik järglaseteadvus on väga väike side kui kõik vaimsed sidemed puuduvad.

Ehita oma elu nii, et sinu lapsed kannavad edasi sinu kultuuri, traditsioone ja ideid. Ära murra sajanditesse ulatuvate esivanemate vaimset pärandit võõra kultuuri pook-oksaks. Kasvata oma lapsed eestlasteks.

Noorte päralt on tulevik. Kelle päralt on noorus, see käsutab tulevikku. Niikaua kui eesti noorus on eesti rahva päralt, niikaua käsutame oma tulevikku.

KASVATUSE KOLM SEKTORIT

Meie ei märka noore inimese sirgumist päev-päevalt, sest see toimub pikkamisi. Sirgumist võib kontrollida ainult nende pügalate varal, mida isa pikemate või lühemate vaheaegade järgi kriipsutab uksepiidale. Nii ei näe meie ka noore kasvatuslikku arengut. Märkame aegajalt ainult uute heade või halbade sõnade ilmumist sõnavarasse, huvialade, kombineerimisoskuse, suguelulise teadlikkuse j. t. nähete ning omaduste ilmnemist. Millal ja kus üks või teine neist idanema hakkas ja millisel määral seda mõjutasid välised tegurid, seda uuritakse tavaliselt ainult halbade asjade puhul. Kust lapsele head asjad külge hakkavad, seda ei uuri keegi.

Kasvatuslik protsess toimub pidevalt ja kõikjal kus noor viibib. Nii saame kasvatuslikke sektoreid määrata just nende viibimis- või tegevuspaikade järgi. Me saame neid kolm:

kodu,

kool,

noorte oma ühiskond.

Kodu on vana tõe kohaselt kõige olulisem kasvatussektor. Võõrsil viibides, kus mõlemad vanemad töötavad, või koguni üks neist puudub, kipub see sageli olema teisiti. Sellest on kahju. Siin on ülesanne vanematele tuleviku huvides — kujundada kodu võimalikult korralikuks ja rahvuslikuks kasvupaigaks tõusvale põlvele.

Kool praegustes oludes on enamasti võõrkeelne ja tal on täita kasvatuslikud ning õpetuslikud ülesanded võõra ühiskonna huvides. Need ei pruugi sugugi vastata meie kasvatuslikele sihtidele ja tõekspidamistele. Eestlased asutavad visa organiseerimisega täiendus- ja pühapäevakooli, kus mõned tunnid nädalas õpetatakse rahvuslikke aineid. Selline abikool on jõud omaette, kuid paraku kipub võõrkeelne kool oma mõjudega ületama rahvusliku abikooli saavutused. Abikooli saavutused olenevad suurel määral õpetajast, sest rahvuslikud ained muutuvad rahvuslikuks kasvatusseks vastavalt sellele kui hingestatult neid õpetatakse.

Noorte oma ühiskond kasvatussektorina haarab noori väljaspool kodu ja kooli: spordiväljakul, töökohal, tänaval ja noorteorganisatsioonid. Vabal kodumaal, kus rahvusliku kasvatusmoment ei olnud mureküsimuseks, võideldi tänava, kui kasvatusliku pahe vastu. Oli aga endastmõistetav, et lapsed kasvasid eestlasteks ka tänaval.

Võõrsil viibides ei ole loomulikult kujunenud eesti noorte ühiskonda kui niisugust üldse olemas. Isegi mitte tänava näol. Ükskõik kui tihedasti eestlased ka koos ei elaks, võõrad domineerivad ikkagi. Noorte oma ühiskond tuleb siin organiseerida ja ainus mõistlik tee selleks on noorteorganisatsioon. Seda olukorda mõistetakse ja vaba kodumaaga võrreldes on noorte organiseerimise alal võõrsil suhteliselt rohkem ära tehtud. Sellele tuleb

ka tulevikus suunata pearõhk. Oludest tingitud puudulikkudest kodust kasvatus ja võõrkeelset koolikasvatust suudab edukalt tasakaalustada ainult hästi organiseeritud eesti noorte oma ühiskond.

ERINEVAD SEISUKOHAD

Eesti noorsootöö kohta võõrsil on avaldatud mitmesuguseid arvamusi. Nende arvamuste juures on enamasti esinenud põhimõttelik viga, et küsimust ei vaadelda Eesti ja eestluse kui terviku seisukohalt, vaid kitsaste erihuvide vaatevinklist. Kõige peale-ükkivam neist arvamustest on olnud noorsoo poliitilise kasvatamise nõue. Meie teame, et poliitiline kasvatus — poliitharidustöö on omane diktatuuridele. Demokraatlikes maades, nende seas ka Eestis, on kasvatusse sihiks olnud kodanik, kes vabalt ise otsustab poliitilistes küsimustes. Kuna kogu vabasse maailma pääsenud eestlaskond võitleb just demokraatliku Eesti taastamise eest, siis pole põhjust nende totalitaarsete tendentsidega eriliselt arvestada.

Küll on aga põhjust siin kinni naelutada neid kasvatuslikke kuritegusid, mis rumalusest või kuritahtlikkusest toimusid Eestis poliitilise kasvatusse alal. Kui meie vaatleme esimese kommunistliku okupatsiooni ajal positsioonidele tõusnud nooremata kommunistide kaadrit, siis võime nende taimelavadena ära märkida üksikuid organisatsioone. Iseisvuse viimaste aastate eriolukord takistas mõnevõrra nende tegevust, kuid seda ägedam oli võimule pääsenud tegelaste hoog. Siin ei ole midagi vabandada, sest kui neis organisatsioonides ei süvendatud kahjulikke ideid, siis olid organisatsioonid ometi liiga nõrgad, et väärdõpetuste levitamist liikmeskonnas ära hoida. Siin ei ole koht nende organi-

satsioonide loendamiseks, kuid eesti rahvale on need toonud kannatusi ja pisaraid, mis oleksid võinud olla olemata. Minevikku ei saa parandada, küll aga silmi lahti hoida tänaste ja homsete poliit-haridustegelaste suhtes.

Eesti noorsootöö raami ei mahu ka sõdurikasvatus, nagu seda on harrastanud vallutustele valmistuvad maad. Kodaniku kohustused kaitsevalmiduse alal määravad sellelaadilise ettevalmistuse ulatuse.

Väga sageli on üritatud ja üritatakse noorsootööd rakendada mitmesuguste sihtidega täiskasvanute organisatsioonide pealekasvu kindlustamiseks. Majanduslike vahendite abil on sel alal mõndagi õnnestunud. Tulemusteks on olnud kitsal alal ülepingutatud ja kasvatusliku harmooniata noorteorganisatsioonid. Ideaalne on, et noorsootöö toimub ühiselt kõikide rahvuslike jõudude toetusel ja selles vormis, mis vastab kõikide toetajate soovide kokkuvõttele. Sellisel töö on suurimad eeldused teenida kogu rahva tulevikku.

Vabas maailmas viibivate eestlaste iseseisvusvõitlus ja rahvuslik noorsootöö on teineteisest olenevad ja osatähtsusest võrdsed tegevusalad. Esimene neist lõpetab oma ülesande kodumaa vabanemisega, teise töötulemusi aga vajame just sellest hetkest alates. Iseseisvusvõitlus, mõtlemata iseseisvuse tulevastele kandjatele on tühja koti püstitamine. Rahvuslik noorsootöö ilma iseseisvusvõitluseta on vilja kühveldamine olemata kotti. Meie ei saa takistada noorsoo hävitamist okupeeritud Eestis, küll aga selle rahvusele kaotsiminekut siin. Ja meie ei saa ka loota ainult neile noortele, kes Eesti vabanemise hetkel kodumaal on alles.

Tõde on see, et ühegi väljasurnud rahva saatust ei määranud selle rahva targad pead, vaid üleskasvamata jäänud lapsed.

MILLINE NOORSOOTÖÖVORM?

Iseseisvas Eestis tegutses palju noorteorganisatsioonide, enamus neist üleriigilise osakondade võrguga, ja kõik need suleti kommunistide poolt. Noorsootöös tekkis tühik, mis kommunistliku okupatsiooni ajal täideti komnoorte ja punaste pioneeride organisatsiooniga, saksa okupatsiooni ajal n. n. Eesti Noorte organisatsiooniga. Meil ei ole põhjust ühtegi neist vaadelda eesti noorsootöona, sest need olid poliitiline importkaup, millega taheti "ümber kasvatada" vaba eesti noorust. Tõeline eesti noorsootöö sai taas teoks alles paguluses. On väga iseloomulik, et paguluses peaaegu ainsatena tõusid ellu skautlikud organisatsioonid. Organiseerumine toimus spontaanselt ja omal algatusel ning alles hiljem hakati saama selleks kohalike või välismaiste sõsarorganisatsioonide abi. Skautlik noorsootöö seisab praegu täiesti omal jalgal.

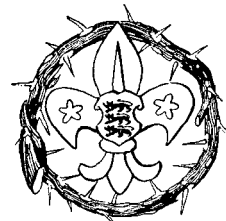
Eeltoodud näide lubab oletada selle noorsootöövormi tugevat sisulist jõudu.

Võrreldes skautlikke ja mitmesuguseid teisi noorteorganisatsioone, märkame olulist erinevust kasvatuses eesmärgis. Skautlikud organisatsioonid: gaidid, kodutütred, noorkotkad ja skaudid tunnustasid kasvatuses eesmärgina igakülgset arenenud Eesti Vabariigi kodanikke samal ajal kui peaaegu kõik teised taotlesid hoopis kitsamaid sihte: kehakultuuri viljelemist, maaideoloogiat ja põllumajanduslike teadmiste süvendamist, noorsoo karskustööd jne. Sellest olenev on ka organisatsiooni huvi liikmeskonna vastu. Kui mõnd erisihelist organisatsiooni huvitab tema liikmete tublidus ainult teatud alal, siis skautlik organisatsioon tunneb

esmajoones huvi noore edasijõudmise, käitumise, üldise kasvatusliku arengu ja tuleviku vastu. Skautlikus organisatsioonis viljeletakse tegevusalad ei ole siht omaette, vaid vahendid, millega saavutatakse kasvatuslikke sihte.

Skautlus on rohkem kui organisatsioon, ta on kasvatuslik liikumine. Liikumise ideoloogia raames toimub piiramata tegevusväljaga noorte isetegevus. Tegevusalade valik on vaba ja eriti on rõhutatud need alad, mis noori köidavad.

Sellepärast andke käesolev raamat nüüd edasi oma lastele.

Eesti skautlus paguluses

Eesti skautluse sihiks paguluses on võimaldada noortele kogu maailmas tunnustatud skautlikku kasvatust, mis kodumaal keelati võõraste võimude poolt. Seda teostavad noored e e s t i ü k s u s t e n a rahvusvahelise sõpruse alusel ajutiste kodumaade skautlikes organisatsioonides.

Skautlus võimaldab noortele tundma õppida ajutise kodumaa pärisrahva tõekspidamisi, keelt, kultuuri ja kombeid tihedas koostöös sealsete skautidega. Skautlus annab noortele võimaluse aga ka Eesti maa, rahva, ajaloo, kultuuri ja meie taotluste tutvustamiseks teiste rahvaste noortele.

Skautluses kasvavad noortest tõsised eesti mehed ja naised, kes hoiavad au sees eestlase head nime, armastavad oma isamaad ja rahvast ning teavad, mis see armastus neilt nõuab.

Skautlus on kõige sirgem tee võõrsilt tagasi vabale kodumaale.

Skautluse põhitõed

SKAUDI SEADUSED

1. Skaut on usaldatav.
2. Skaut on truu Jumalale ja isamaale.
3. Skaut on abivalmis.
4. Skaut on sõbralik.
5. Skaut on viisakas.
6. Skaut on looduse sõber.
7. Skaut on kuulekas.
8. Skaut on rõõmus ja naeratab raskustele.
9. Skaut on kokkuhoidlik, töökas ja visa.
10. Skaut on puhas mõttes, sõnas ja teos.

SKAUDI TÖOTUS

"Töotan oma au juures teha parimat, et täita oma kohustusi Jumala ja Eesti isamaa vastu, igal ajal aidata ligimest ja talitada skaudi seaduste järgi."

SKAUDI JUHTLAUSE

"Ole valmis!"

SKAUDI HÜÜDLAUSE

"Isamaa eest — alati valmis!"

SÕNAD JA TEOD

Skaudi seadusi, töotust, juhtlauset ja hüüdlauseid teab iga skaut. Kuid mitte sellepärast, et neid nõutakse skaudi katses, vaid selleks, et nende järgi elada. Skaudi väärtust mõõdetakse tema töökspidamiste, käitumise ja kommete järgi.

Skaudi seadusi, töotust, juhtlauset ja hüüdlauseid kasutavad eesti skaudid eesti keeles ka siis, kui nad loevad või ütlevad neid võõraste skautide seas. Nii nagu me Meie Isa palvet loeme ainult eesti keeles.

Rahu ja vendlus

Skautluse looja lord Robert Baden-Powell oli sõdur. Ometi ei loonud ta skautide liikumist mingiks noorte armeeks, kus poisse ette valmistatakse sõjalisteks ülesanneteks. Hoopis vastupidi. Ta kujundas skautluse selleks, et inimkond kasvaks õilsamaks ja kaoks põhjus tulevasteks sõdadeks. Ta lootis, et kõikide rahvaste noorte vennalik koostöö ühiste ideaalide teenimisel kasvatab vastastikust usaldust ja mõistmist. Skautlus ongi kujunenud suureks rahu ja vendluse teguriks, kuigi sõjad ei ole veel maailmast kadunud.

Baden-Powell rõhutas korduvalt, et iga rahva noorte esimeseks sihiks olgu teenida oma rahvast ja isamaad, sest rahvuslikud kultuurid on need, millest ehitatakse kogu kultuurilist ja paremat maailma.

Kõik need inimesed, kes skautlust nimetavad militaristlikuks või internatsionaalseks ja rahvast eitavaks liikumiseks, näitavad sellega, et nad skautlusest midagi ei tea.

TEENIGE ISAMAAD!

"Esimeses lõkkejutus ma ütlesin: Ma loodan, et iga poiss tahab mingil viisil teenida oma isamaad. Kuid ainult tahtmisest ei piisa, sa pead ka teadma kuidas sa teenid. Ja ma loodan, et sa nüüd oled õppinud terve rea asju, mis sa vajad

oma isamaa teenimiseks." — Nii ütleb Baden-Powell skautluse põhiraamatus "Scouting for Boys" 26. lõkkejutus (Rootsi väljaanne 1943), mis kannab pealkirja "Isamaa-armastus ehk meie kohustused kodanikena". Ta rõhutab selles peatükis vajadust mõelda rohkem teistele kui iseendale, mõelda oma isamaale ja kaasinimestele.

Järgmises lõkkejutus nr. 27 "Meie ülemaailmne vendlus" on alapeatükk "Sõda". Seal jutustab B.-P.: "Kui sõda puhkes septembris 1939, siis näis, nagu oleks meie töö ebaõnnestunud. Aga igal mädalil on ka oma teine külg: lootused tärkasid jälle, nähes kuidas skautliku liikumise liikmed pühendusid oma isamaa teenistusse, nähes kangelasmeelt, mida ka kõige nooremad sageli näitasid. Kui sama vaim saaks tiivustada meid ka rahuajal . . ."

Neis lühikestes kärbetes on skautluse suurjuht annud tunnustuse meie skautlusele. Eesti skautlust tiivustab praegu just see isamaa teenimise ja kangelasmeele vaim: mõelda rohkem neile, kes kannatavad orjastatud Eestis ja vähem mõelda iseendale. Ja sellepärast on meie organiseeritud noored igal paguluseaastal teinud rohkem teeneid Eestile kui organiseerimata noorus suudab kogu paguluse kestel.

B.-P. ei ole puudutanud skautlust paguluses, sest ta kujundas selle liikumise vabade maade noortele. Saatuse tahtel ei ole inglased kunagi pidanud võõra võimu eest oma maalt põgenema. B.-P. ei osanud ette näha, et ühele maale, kus tegutsevad skaudid, võib osaks saada nii karm saatus. Aga ta mugandas skautluse isegi pimedatele ja kurtummadele.

Meie skautlus on lord Baden-Powelli mõtete väljakujundamine maailmas laialipillatud pagulasnooruse tänapäeva ja tuleviku kohaselt.

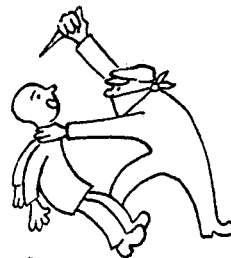
Saadikud põlvpükstes

Eesti Vabariik kaotas teises maailmasõjas ajutiselt oma iseseisvuse. Suur osa eestlasi jäi kodumaal võõra vaenuliku võimu alla. Ainult vähesed pääsesid vabasse maailma. Kõik vabadesse pääsenud eestlased on eesti rahva saadikud. Nad teevad kodumaal vaevlevate inimeste nimel ja Eesti Vabariigi tuleviku huvides kõik võimaliku kodumaa taasvabastamiseks. Me oleme pisarais ja rusikas kätega kodumaal kannatava rahva ainus lootus.

Rasketel aegadel oma elu eest võideldes ei ole meie rahvas vahet teinud meeste ja poiste vahel. Muistsete iseseisvusvõitluste ajal kinnitas vanem Lembitu, et meie jätkame võitlust ka siis, kui on järel üksainus küünrapikkune poisike. Vabadsõjas tormasid esimestena lahingusse koolipoisid. Meie võime olla uhked, et suur osa nendest olid skaudid. Ka praegu ei tehta vahet meeste ja poiste vahel, sest isamaa on hädaohus. Praegu on noortelgi meeste ülesanded.

ENESEKAITSE VÕI POLITIKA?

Üks tagasihoidlik tegelane kirjutas mulle, et meie peame hoidma eesti skautluse poliitikast eemal. Tema nimetas poliitikaks seda, kui meie skautluses taotleme kodumaa vabastamist. See on võõra vaatevinkel. Võõrast rahvusest kõrvaltvaataja võib nimetada Eesti saatust üheks osaks Nõukogude Liidu vallutuspoliitikast.

ÄRA HAKKA VASTU —
SEE ON POLITIKA!

Meile ei ole see mingi "poliitika" vaid eluküsimus.

Meid kohustab see "poliitika" võitlusele maa ja rahva vabaduse taastamiseks. See ei ole vaieldav, vaid see on iga eestlase rahvuslik kohustus.

See ei ole poliitika, kui meie vastu hakkame kallale tunginud röövlile. Ei, see on enesekaitse. Ja iga hea skaut tunneb enesekaitsevõtteid.

PÜHA-JÜRI JA LOHEMADU

Kogu maailma skautlus pühitseb nooruse kevad-pühana jüripäeva. Päev on omale nime saanud muinasjuturüütli Püha-Jüri järgi, kes ligimesearmastusest tormas võitlusesse ja surmas rahulikke inimesi terroriseerinud hirmsa lohema. Ühel jüripäevapeol küsis üks sõbralik välismaa skaudijuht: "Kas teie, eestlased, ei saa unustada seda, mis

toimub teispool Läänemerd? Kas teie ei saa röömu tunda pääsemisest vabasse maailma? Kas teie ei saa unustada rahvuslikku momenti ja rakenduda üldinimlikule võitlusele kõige halva ja inetu vastu nagu tegi Püha-Jüri?"

Ei, meie ei saa just sellepärast, et oleme skaudid ja tahame talitada nagu Püha-Jüri. Püha-Jüri ei

läinud rotte tapma, kuigi need kindlasti ka olid inimestele tülik. Ta tappis lohe, selle kõige suurema kurjuse. Nii tahame teha meiega.

Me ei jooksnud lohe eest, et röömu tunda oma päästetud nahast. Me oleme nagu iga vaba rahvas,

LOHE ON LOHE -
MIDA PUNASEM, SEDA KURJEM!

kellele eelkõige on tähtis oma eluõigus ja alles siis misjonitöö mustade maal.

... täita oma kohustusi Jumala ja Eesti
isamaa vastu ...

See on osa skaudi töotusest, mille on annud kõik eesti skaudid. Meie andsime selle töotuse oma vabal tahtel. Meie ei unusta seda ja keegi ei saa seda meilt võtta. See lause on praegu kõike olulisem meie skautluses.

Iga skaut väljaspool kodumaad on eelkõige hea eesti isamaalane. Eesti rahva ühe liikmena elab ta kaasa meie ühises töös ja võitluses — kus ta ka ei elaks või oleks. Eesti skautlus on üks osa eestlusest võõrsil. Meile võib võõrsil seada norme ja nõuda, et see oleks rahvusvaheline ja erapooletu kasvatuslik liikumine. See on aga meie skautlus ja sisu sellele anname meie ise. Sisu määrab, kas skautlus on lastemäng või mehetöö.

ANDKE KEISRILE, MIS KEISRI KOHUS

Iga saadiku ja diplomaadi kohustuseks on austada selle maa riigikorda ja seadusi, kus ta viib. Vastasel korral peetakse teda ebasobivaks välismaalaseks ja nõutakse tema ärakutsumist. Aga tema ülesandeks on teenida oma maa huve. Seda teeb ta oma asupaigamaa seaduste raames.

Samuti on ka eesti skautlusega võõrsil. Meie austame ajutiste kodumaade ühiskondlikku ja skautlikku korraldust, kuid meie jääme eesti skautideks, kes oma tegevuses teenivad oma maa ja rahva tuleviku huvisid. Seda juhtub vahest, et võõraste korraldused ja meie huvid kipuvad minema vastamisi. Siis on meie ülesandeks hea saadikuna leida n. n. diplomaatlik lahendus — et hundid on söönud aga lambad on alles. Diplomaatlikul teel on meie skaut-

luses võõrsil tulnud lahendada mitmesugusi küsimusi.

SAADIKU ÜLESANDED

Eeltingimuseks kõigele on sinu isiklik tublidus koolis, töökohal ja skautluses. Halb inimene ei saa teistele midagi selgeks teha, neid mõjutada või õpetada. Temale vastatakse lühidalt: "Mis sa seletad — vaata parem milline sa ise oled!" Sellest on kahju, kuid meil on vabasse maailma pääsenud eestlaste hulgas ka üksikuid halbu esindajaid. Seda rohkem peavad paremusele püüdma need, kes selleks võimelised.

Sinu ülesanded saadikuna on järgmised:

1. Tutvustada võõrastele Eesti maad, rahvast ja saavutusi kõikidel elualadel.
2. Tutvustada võõrastele Eestile tehtud ülekohut ja meie taotlusi.
3. Mõtelda iga sammu ja tegevuse juures, kas ja kuidas oleks võimalik siin teenida kannatava kodumaa huviseid.
4. Olla mõõdukas, sest teiste tüütamisega ei saavuta midagi.
5. Olla lojaalne sellele maale, kus sa asud.
6. Täiendada omi teadmisi kõigil aladel, mis puudutavad Eestit.
7. Töötada kaasa neis ettevõtetes ja organisatsioonides, mis teenivad Eesti maa ja rahva huvisid.
8. Mõtelda iga sammu ja tegevuse juures, kas sa sellega otseselt või kaudselt ei aita Eesti vaenlasi.
9. Olla salliv teisitimõtlejate vastu, kui nad siiski on head eestlased.
10. Olla hea Eesti Vabariigi kodanik — kuni oma elu ohverdamiseni, kui kodumaa seda vajab.

Neid ülesandeid ei saa täitma asuda järjekorras esimesest alates. Neid saab täita kas kõiki korraga või üldse mitte. Need on nagu skaudi seadused, ühteviisi väärtuslikud kõik.

VAENLANE LUURAB!

Iseseisvas Eestis mängisid skaudid sageli põnevaid mängu kujutletava vaenlase tabamiseks. Vaenlase osa mängis sel juhul teine skautide salk või rühm. Praegu on olukord teistsugune. Vaenlane valitseb praegu Eestis ja tema eest põgenesimegi võõrsile. Aga ta on meie kannul ka siin.

Eestis keelati kommunistide tegevus 1924. aastal pärast ebaõnnestunud 1. detsembri mässukatset. Paljudes vabades maades, kus kommunistid seni pole tarvitanud vägivalda, on nende tegevus aga lubatud. Nii ongi võimalik, et me liigume tänaval vahest kõrvuti oma rahva surmavaenlasega, istume samas trammis või kohvikus ja tal on vabad käed meie kahjustamiseks. Ta ei tohi siin küll tappa ja küüditada, kuigi ta seda meeleldi teeks. Aga ta võib luurata meie tegevust, levitada valetateid ja laimu ning teha muud meile kahjulikku.

Vaenlane võib petlike lubadustega ahvatleda poisse kodudest põgenema, et neid siis viia Nõukogude Liitu. Vaenlane võib saata oma agente meie ridadesse, et saada teateid meie tööst ja levitada laimu nende vastu, keda ta eriti vihkab. Vaenlane võib oma käsilastega sumbutada meie võitlusvaimu isamaa teenimisel ja püüda meile sülle veeretada vähemtähtsaid ülesandeid. Ta võib isegi anda välja ajalehte või ajakirja, milles halvustatakse meid ja meie tööd.

Siin ei ole vaenlane välimuse järgi tuntav. Ta võib olla koguni sõbralik onu ja kõneleda eesti keelt.

Siia ei saadeta luurama neid hirmsate nägudega kurjategijaid, kes teevad tapatööd Siberi surmalagrites ja NKVD keldrites. Siin liigub murdja hunt vagura lamba nahas. On vaja väga head skaudi silma, et teda tunda.

LUURA VAENLAST!

Meie ei tarvitse mängida praegu kujutletava vaenlasega, sest ehtsaidki on liikvel. Me ei pruugi neid ka otsima minna, sest neil on ülesandeks tulla ise meie juurde. Aga nende avastamiseks peab olema väga hea skaut. Hoi a silmad ja kõrvad lahti!

Ära jutusta ühelegi kahtlasele võõrale oma vanematest, eestlaste elust või skautide tööst, ka siis kui ta seda uurib. Ära anna aadresse ega näita elukohti ja ära kannalaili kirju, mille sisu sa ei tea. Selle asemel püüa selgitada, miks võõras selliste asjade vastu huvi tunneb ja kes ta on. Kui sa oma kahtlustustes oled täiesti veendunud, siis otsi võimudelt abi. Siinpool raudeesriiet on politseinikud meie sõbrad.

Hea skaut ei tee asjatut häiret, aga kui sul tõesti õigus on, siis kõrveta, sest sellist võimalust ei avane sageli.

Skautlus kasvab ja areneb

See skautlus, mille lord Baden-Powell asutas aastal 1907 Inglismaal, on tänaseni palju muutunud. Tegevusväljad on laienenud, uusi tegevusharusid on juurde tulnud, katsekavu on täiendatud ja viimistletud, vormigi on muudetud. Skautlusele on palju uut juurde antud ja vananenud ära jäetud. Inglise skautlusest on saanud paljude rahvaste skautlus, tugeva rahvusliku omapäraga ja kindla ülesandega — teenida kogu maailma nooruse vendlusliidus oma isamaad ja oma rahvast. Tuhanded innustunud skaudid ja skaudijuhid on kaasa aidanud selles suures viimistlemistöös. Skautlus kasvab ja areneb edasi niikaua kui leidub sellest mängust huvitatud noori.

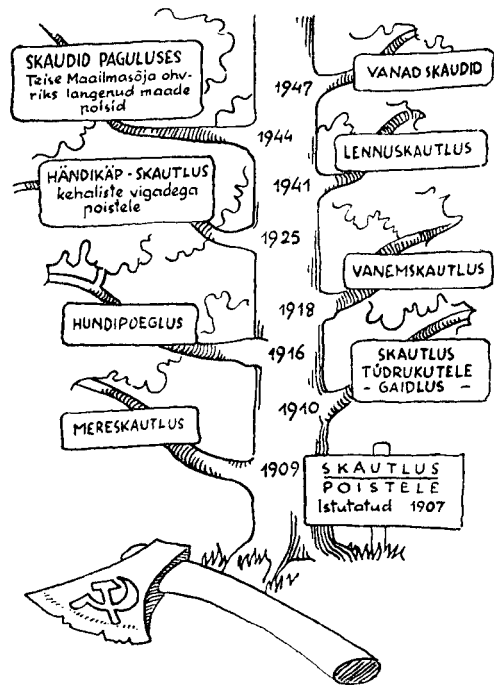
Põhimõtetes on skautlus aga jäänud selleks, mis ta oli. Nii on praegugi skautluses:

kasvatuslik siht — hea kodanik, rüütel, gentleman,

kasvatusviis — noorte juhtimine individuaalsele enesekasvatusele,

töövorm — noorsoo isetegevus, vabaõhuelu, salgasüsteem.

Nii on skautlus nagu heale pinnasele istutatud puu, mille juured on püsivad ja tugevad ning mis ajab jõulisi uusi oksid.

SKAUTLUS EESTIS

Skautluse alguse kohta Eestis on erinevaid andmeid. Peavanem Nikolai Kann märkis esimese üksusena saksa "pfadfinderite" eeskujul tegevust alustanud Tallinna Peetri realkooli rühma aastast 1911, mis aga varsti tegevuse lõpetas. Täpsemaid andmeid on Pärnus 1912 a. vene "rasvetshikute" eeskujul asutatud rühma kohta, milline kinnitati tsaarigaegse Venemaa skautide peastaabi poolt nime-

tuse all "Baltimaade skautluse pioneer", kuna rühm oli esimene registreeritu Baltimail. Rühm tegutses pikemat aega ja võttis 1917. a. revolutsioonipäevil oma värvideks sini-must-valge. Andmed Pärnu rühma kohta pärinevad ühelt rühma asutajalt Ervin Tammanilt. Aastal 1914 asutati skautide rühmad Tallinnas Aleksandri ja Nikolai gümnaasiumides. Kõik need üksused olid tegevust alustanud võrkeelse kirjanduse mõjutusel. Esimese eesti skaudiraamatuna ilmus kasvatusteadlase Hugo Valma sulest broshüür "Skout Inglismaal ja mujal", mille autor redigeeris aastal 1912, kuid mille ilmumise aastat ta ei nimeta.

Hoogne skautrühmade asutamine toimus aastatel 1916/17, mil asutati skaudid Viljandis, Tartus ja Tallinnas. Kohe aga saabus esimene tagasilöökk. Algas Eesti Vabadussõda — vanemad skaudid läksid sõjaväkke, nooremate tegevus vaibus juhtide puudusel. Aastatel 1920/21 toimus uus tõus, skautide read täienesid ja eesti skaudid võeti vastu Londonis asutatud ülemaailmsesse skautide liitu aastal 1920. Samal ajal alustas tegevust teine skautlik organisatsioon "Noored Sepad", kes endid nimetasid rahvuslikeks skautideks.

20.märtsil 1921 asutati Tartus peetud skautide kongressil Eesti Skautide Malev ühise keskorganisatsioonina ja hakkas ilmuma ajakiri "Eesti Skaut". 1923 Tallinnas toimunud II kongressil võeti vastu Eesti Skautide Maleva Põhimäärus. Liikumine kasvas ja kujunes: asutati skaudisõprade selts ja seltside liit, Skautmasterite Kogu ja Akadeemiline Skautide Selts. Suvel 1926 korraldati I eesti skautide suurlaager Tallinna lähedal Pirital.

Aasta 1930 tõi jälle uue skautliku organisatsiooni "Noored Kotkad", mis Kaitseliidu juures poolriikliku organisatsioonina viis skautluse maa noorsoo juur-

de. Noored sepad lõpetasid tegevuse ja liitusid noorkotkaste või skautidega. Toimusid II suurlaager Pärnu Valgerannal 1932 ja III suurlaager Haapsalu Paralepas 1936.

Skautlus kujunes edasi. Herbert Michelsoni sulest ilmusid käsiraamatud "Skautlikul teel" ja "Meeste ridadesse", noorkotkaste peastaabi väljaandel "Noorkotka käsiraamatud" j. t. Algas teadlik juhtidekaadri kasvatamine kursuste ja õppepäevadega. Aastal 1940 saadakse luba "Metsamärgi kursuste" (Gilwell-kursused) avamiseks Eestis.

Noorkotkaste ja skautide organisatsioonide vahel tekkis pingerikas võistlus, mis üha enam selgitas vajadust skautliku noorsootöö koondamiseks ühise keskkorralduse alla. Ühinemisläbirääkimised ei andnud aga soovitud tulemusi ja aastal 1939 liideti mõlemad organisatsioonid rahvusvahelise läbikäimise huvides vabariigi presidendi otsusega. Ühiseks peavanemaks määrati sõjavägede ülemjuhataja kindral Johan Laidoner.

Aasta hiljem — sügisel 1940 katkestati skautlik noorsootöö ebaseaduslikult kommunistide poolt. Väiksemad noorteüksused tegutsesid aga edasi nii kommunistliku kui ka saksa okupatsiooni ajal põranda all.

EESTI ESIMENE SKAUT

Eesti skautluse algaastatel tõusis silmapaistva kujuna paljude algatajate ja juhtide seast esile Tallinna Realkooli võimlemisõpetaja Anton Õunapuu. Tema algatusel alustasid Tallinnas tegevust eesti skautide rühmad aastal 1917. Kui varem skautluse organiseerimine oli toimunud saksa ja vene eeskujudel, siis püüdis Anton Õunapuu seda noorsooliikumist mõtestada ja kujundada tõeliseks

eesti noorsootööks. Ta oli skautlusega tutvunud oma õpingutel Soomes ja rakendas saadud kogemused kohe kodumaal tööle asudes. Anton Õunapuu sirgjooneline ja suur iseloom ning noorte kaasaaharamise oskus muutis tegevuse hoogsaks ja elavaks.

Eesti Vabadussõja puhkedes astus Anton Õunapuu vanemate skautide eesotsas vabatahtlikuna sõjaväkke ja võitles pealikus Kalevlaste Maleva ridades. 2.aprillil 1919 tabas teda luurel olles surmavalt vaenlase kuul.

Anton Õunapuu on õilsa iseloomuga, suurte skautlike teenetega ja vabadusvõitlejana jäänud ajalukku kui Eesti esimene skaut. Tema langemispaigale püstitasid Petseri skaudid mälestussamba, mis aasta hiljem hävitati kommunistliku okupatsioonivõimu poolt.

VABATAHTLIKE VÄEOSA "EESTI SCOUT"

Selle nimetuse all asutati 17.detsembril 1918 Viljandis vabatahtlik eesti väeosa, kus pandi maksma skautlikud põhimõtted ameerika skautide eeskujul. Sõdurid andsid truudusetootuse olla "vend skaut" igale lahingukaaslasele ja võidelda põhimõtte all — "üks kõigi eest, kõik ühe eest". Skautide väeosa koondas oma ridadesse koolipoisse ja kirjutas oma nime auga Eesti Vabadussõja ajalukku.

Kuigi skautide rügemendil puudus otsene side tollaegse eesti skautlusega, tutvustasid skaut-sõdurid oma kangelaslikkusega skaudi nime kõige paremast küljest ja andsid sellega hoogu kogu skautluse tõusuks. Skautide rügement jäi "Scoutspataljoni" nime all ka meie vabariigi iseseisvusaegsete väeosade koosseisu ja Eesti Skautide Malev kinkis väeosale tänumärgiks partisaaniüksuste musta

lipu, millel Püha-Jüri valge hobuse seljas tapab lohet. Selle lipuga loodi side skautide — paremu-
sele püüdvate noorte ja vabadusvõitlejate vahel.

VANAD JA NOORED KÄSIKÄES

Eesti skautlus on olnud noorte liikumine, kuid samaaegselt ka meie iseseisva elu juhtivate inimeste südameasi. Aktiivsete ja tegevate juhtidena võtsid skautlemisest osa end. haridusminister Nikolai Kann — peavanemana ja end. minister Jaan Hünerson — alul peastaabi ülemana, hiljem skaudisõprade liidu asutajana ja esimehena. Skautide ridadesse kuulus vabariigi president Konstantin Päts aupatroonina, riigimees Jaan Tõnisson auvanemana, kindral Johan Laidoner ühendatud skautlike organisatsioonide peavanemana. Peale nende suurte meeste on skautluse ridadesse kuulunud malevate ja lipkondade auvanematena, vanematena, sõpradeseltside juhtivate tege-
lastena ja tegelike juhtidena palju häid eestlasi kõikidelt aladelt: professoreid, ministreid, kõrge-
maid sõjaväelasi ja teisi.

Vanem põlv mõistis skautluse suuri ülesandeid ja ulatas oma käe noortele toeks.

VANADE SÕPRADE KALJUSÕNAD

President Konstantin Päts, Eesti Skautide Maleva aupatroon:

"Skautid, olge valmis kõigele heale ja ilusale ning olgem valmis vastu võtma seda tööd, mis isamaa kord teie peale paneb!"

Riigivanem Jaan Tõnisson:

"Meie rahvusliku tuleviku kandjad, meie noored peavad arenema vabaduse, korra ja kohuse vaimus, kui nemad peavad oma ülesannete kohaseks tõus-

ma tuleviku päevil. Nii jääb tõsise skautluse vaimule Eesti noorsoo tulevases arengus suuri ülesandeid, ilma et ajutised voolud suudaksid sumbutada noorte vaba enesearenduse, isetegevuse ja enesediisplineerimise ideed."

Haridusminister skm. Nikolai Kann, Eesti Skautide Maleva peavanem:

"Skautid on valmis kasvatama Eestile juurde ikka uusi salku tuliseid isamaalasi ja häid kodanikke... Kuigi meie peaksime ajutiselt kaotama oma iseseisvuse, siis ei loobu meie oma tahtest ka tulevikus. Skautlik noorte organisatsioon mitmekümnepuhangu liikmega olgu iseseisev organisatsioon ja temalt võetagu see iseseisvus siis, kui ta enam ei kasvata Eestis noorsugu selles vaimus, nagu õpetab meile seda praegune skautlus..."

Haridusminister kolonel A. Jaakson:

"On ju kindel see, et noorte organisatsioonid tekkisid kaugelt enne isegi meie riigi olemasolu, nagu skautid, mis on üks vanem ja auväärsem organisatsioon."

"Mitmel ja mitmel korral on minul juhus olnud viibida skautide keskel ja kõnetada ka üksikuid skaute ja minul on jäänud mulje, et see liikumine on korda saatnud noorte isetegevuspõllul palju ilusat ja väärtuslikku meie kodumaale."

Gaidner Eleonore Hünerson, Eesti Gaidide Maleva peavanem:

"Ma olen veendunud, et need, kes on olnud tublid gaidid, on tublid isamaa tütreid ja et neist saavad iseseisvad koduhoidjad ja tublid emad, kes oskavad ka omi lapsi kasvatada rõõmsateks ja töövõimeliseks Eesti riigi kodanikkudeks. Meie ei võta gaidlusest kaasa mitte ainult parimaid mälestusi, vaid ka oskusi ja elurõõmu."

Minister skm. Jaan Hünerson, Eesti Skaudisõprade Liidu asutaja:

"Skautlus arendab noorsoos patriotismi, kõigi isiklikkude jõudude kujundamist ja rakendamist ülesehitamiseks, et eesti rahvas võiks rahus kosuda. Kui keegi meie rahu rikkuma ja vabadust riisuma tuleb, siis on iga kodaniku kohus kallaletungijale relvadega vastu astuda ja kodumaa kaitseks ka oma vara ja elu kaalule panna. Kuid skaudid ei sisenda mitte juba maast madalast peale sõduri meelsust ja voorusi, nagu oleks sõdimine tema elu ülim eesmärk."

Professor skm. Karl Saral, Eesti Skautide Maleva II ja III suurlaagri vanem:

"Suurlaagris näeme, kuidas laagri, s. o. ühe teatava ühiskondliku organisatsiooni hüve ära ripub igast üksikust osavõtjast . . . Sellepärast suurlaagreist võivad isegi vanemad tegelased nii mõndagi oppida noortelt ja omale kõrva taha panna."

Piiskop Johan Köpp:

"Ma olen oma pika elu kestel võinud paljude inimeste teed ja saatust jälgida ja ka kogeda ning tähele panna, kui sügav tõde on selles Jeesuse Kristuse sõnas ning töötuses: "kes minusse jääb ja mina temasse, see kannab palju vilja." Teie tahate kanda head vilja inimestena ja eesti rahva liikmetena — jääge ustavaks meie esivanemate ja meie Jumalale. Siis te leiate endid alati kogu oma elus ja töös, ka kannatustes ja võitlusteski, kui need peavad tulema, seisvat kindlal pinnal ning saate osa õnnistusest, mida Jumal võib ja tahab anda neile, kes teda armastavad ja usaldavad temale. Ja teie eluvili on rõõmuks teile enestele ning õnnistuseks meie rahvale. Seda aidaku Jumal!"

EESTI SKAUTIDE TÄHTPÄEVI

Jaanuar

3. Eesti Vabadussõja lõpp 1920, 2-minutilise leinaseisak langenud kangelaste mälestamiseks.
8. Lord Baden-Powelli surmapäev 1941.

Veebruar

22. Lord Baden-Powelli sünnipäev 1857.
24. Eesti Vabariigi aastapäev 1918.

Märts

20. Eesti Skautide Maleva aastapäev 1921.

Aprill

2. Anton Õunapuu kangelassurmapäev 1919.
23. Jüripäev — skautide kevadpüha. Jüriöö aastapäev 1343. Asutava Kogu kokkuastumine 1919.

Mai

- 2.pühapäev — Eesti emadepäev.

Juuni

14. Rahvuslik leinapäev küüditatute mälestuseks 1941.
23. Võidupüha — Võnnu lahingu ja landesveeri võitmise mälestuspäev 1919.

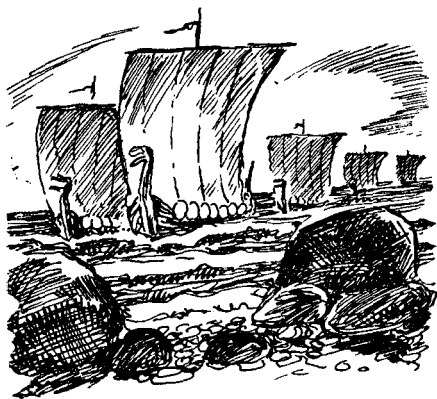
November

28. Eesti Vabadussõja algus 1918.

Detsember

1. Rahvusvaheline skautide emadepäev.

Täienda seda loetelu oma üksuse aastapäevaga!

Kalevite lapsed

Sa oled kuulnud kõneldavat vanadest perekondadest, kes teavad oma esivanemaid sadu aastaid tagasi. Nendest sugukondadest jutustavad vanad kroonikad ja need inimesed võivad uhked olla oma esivanematele. Ka meil Eestis teostati päritolu või sugupuu uurimisi. Inimesed soovisid selgitada oma kaugeid esivanemaid.

Meie ei saa selgitada oma esivanemaid väga kauges minevikus, sest meie maa on olnud sõdade ja võitluste tallermaa. Sadu kordi on kõik kirjad ja raamatud langenud tule ja rüüstajate ohvriks. Ainult mõni üksik eestlane suudab selgitada oma sugukonda kaugemale kui Põhja Sõjani aastatel 1700—1721. Siis kaovad enamasti kõik jäljed.

KES ON SINU ESIVANEMAD?

Millisesse vanasse ja väarikasse perekonda kuulud sina? Kes on sinu esivanemad? Või oled sa üks neist, kellel ei ole auväärset minevikku?

Igal inimesel maailmas on vanemad, nendel jällegi vanemad, ja nii ulatuvad meigi esivanemad tuhandetesse aastatesse. Sina ei tea küll nende nimesid, kuid sa tead, et nad olid eestlased.

Meie rahva ajalugu jutustab kangelaslikest võitlustest, julgetest meresõitjatest ja paindumatutest meestest. Eestlaste sangariteod ulatuvad teistegi rahvaste ajalukku. Need kõik olid sinu esivanemad. Sinu perekonnakroonika on Eesti ajalugu, võitlejate ja ehitajate ajalugu.

UURI OMA PEREKONNAKROONIKAT!

Kas Lembitu polnud üks sinu esivanemaid? Kas ei olnud see üks sinu isaisasid, kes tegi maatasa Sigtuna? Kas keegi sinu perekonnast ei olnud Ümera ääres rüütleid raumas? Kas sina ei põlvne neist neljast vanemast, kes Paide lossis ähvardasid ordumeistrit?

Sa ei tea nende sünniaegasid, nimesid ega elukohti, sest nad olid tundmatud kangelased. Aga nad olid sinu esiisad. Loe oma perekonna ajalugu! See on kirjas Eesti ajaloo raamatus.

Muistsed ajad jutustavad

Eesti riik on noor, aga eesti rahvas on väga vana. Palju maid maailmas olid siis veel avastamata, kui juba ajalookirjutajad märkisid üles esimesi teateid eestlaste elust ja tegevusest. Eesti ajaloo kestel on paljud rahvad kasvanud suureks, teised suured jälle hoopis kadunud maapealt. Meie oleme jäänud endiseks. Võibolla on sul sellest kahju, et meist pole tõusnud maailma suurvõimu, kelle ees kõik olksid värisenud? Aga i m e on see kuidas üks väike püsib — seisab aegade möllus nagu rauatükk. Arstid ütlevad, et üks terve tunnus on püsivalt ühtlane kehakaal. Kui see maksab ka ühe rahva kohta, siis on eesti rahvas küll terve nagu purikas.

Eesti ajalugu on pikk. Ma jutustan sulle maitseks sellest pikast loost mõned palad.

EESTIMAA SAAB OMALE NÄO

Palju aastatuhandeid tagasi hakkas Skandinaaviast ja Soomest Eesti maa-alale valguma tohtu ürgjää. See oli jääaeg. Hiigel jäämassid hävitasid looduse, kündsid segi maapinna ja kandsid endaga kaasa suuri kivimürakaid — rändrahnusid. Siis kord hakkas jää lõunaserval sulama. Tekkisid suured veekogud: järved ja jõed. Ürgjää oli see, mis andis Eestimaaale tema praegused pinnavormid.

Jääpiiri taganemisega ilmusid lõuna poolt metsloomad: karud, hundid, rebased, jänesed, tarvad (metsveised), põdrad ja mitmesugused linnud. Järvedesse ja jõgedesse siginesid kalad. Nii sai Eesti saagirikaste metsade ja kalarohkete vete maaks.

Siis tuli inimene. Muinasleitud jutustavad, et inimesed elasid Eestis juba 7.000 aastat enne meie

ajaarvamise algust. Need olid kalur-kütid, kes rajasid oma püstkojad vete äärde. Nad küttisid ja kalastasid ning nende ainsaks koduloomaks oli koer. Kui metsad ja kalaveed saagist tühjenesid, siis rändasid kalur-kütid uude paika.

MUISTNE ISESEISVUSE AEG

Pikapeale muutus rändav rahvas paigaliseks. Ale põletamisega tehti metsast põldu ja randlased ehitasid laevu. Nendega peeti ühendust üle mere naabermaadega, kust toodi soola, rauda, hõbedat ja muud mis meie maal ei leidunud. Vastutasuks anti omi saadusi: nahku, mett, vaha, lina, kanepit ja vilja. Eestlaste kaubaretked ulatusid sel ajal kaugele Venesse, Taani, Rootsi ja Soome. See oli vaba ja õnnelik aeg.

Üksikud pered moodustasid külakonna, kellel olid ühised põllu-, heina- ja karjamaad ning hiied ja ohvripaigad. Maakaitse huvides koondusid külakonnad kihelkonnaks, kellel oli ühine linnus. Nii kujunes muinaskindluste võrk üle kogu maa. Hiljem liitusid kihelkonnad sõjalistes huvides maakonnaks. Külakonda, kihelkonda ja maakonda juhtisid väerikatest meestest valitud vanemad. Muinas-Eestis oli 8 suurt maakonda: Saaremaa, Läänemaa, Järva-maa, Harjumaa, Rävälä, Virumaa, Sakala ja Ugandi ning 4 vähemat: Vaiga, Mõhu, Nurmekund ja Alempois.

Sõjakäigud — rööv- ja tasuretked olid sel ajal sagedased. Iga täiskasvanud mees oli relvakandja. Valveteenistust teedel, randadel, piiridel ja linnustes peeti kordamisi. Sõjasõidul moodustati ühine malev ühe vanema juhtimise all. Vanad ürikud jutustavad, et eestlased olid tublid sõdurid ja kardetavad vastased. Nad ilmusid ootamatult, võitlesid

vahvasti ja olid siis ammu juba kadunud, kui suudeti organiseerida vastupanu. Kaks sajandit (1000—1200 a. p. Kr.) valitsesid eestlased kogu Läänemerd. Seda ajajärku kutsutakse Eesti viikingiajaks. Aastal 1187 hävitasid eestlased Rootsi tolleaegse pealinna Sigtuna, mis praegugi on varemetes. Ka Stockholm olla nime saanud eestlaste sõjaohu tõttu. Linna ehitamise ajaks taoti veeteed täis püstpalke (stokke), et saarlased oma laevadel ei pääseks ehitajaid kimbutama. Kuna uus pealinn ehitati saarele, siis see saigi nimeks Palgisaar.

TERVE INIMPÖLV VÕITLUSI

Teated eestlaste jõukusest levinesid saksa kaupmeeste kaudu ka Saksamaale ja sealt korraldati ristisõda Läänemere maade paganate vastu. Vallutatud maa pidi pühendatama Jeesuse ema Maarjale ja sealt pärinebki nimetus Maarjamaa. Ristisõdijate etteotsa asus võitlushimuline piiskop Albert. Asutati Mõõgavennaste ordu ja see tungis kõigepealt lätlaste ning liivlaste kallale. Kaheksa aastaga alistati ja ristiti need kaks tugevat rahvast.

Eestlased olid ristisõdijatele kõva pähkel. Kaks-kümmend aastat piirasid mõõgavennad eestlaste linnuseid ja püüdsid maal kanda kinnitada aga ikka ja jälle löödi nad tagasi. Saksamaalt veeti üha uusi ristisõdijaid mahalöödute asemele. Eestlaste vastu rakendati võitlusesse ka lätlased ja liivlased ning samal ajal algasid Pihkva ja Novgorodi venelaste röövkäigud Eestisse. Aastal 1227 vallutati Saaremaa ja alles siis oli võõra võimu all kogu Eesti. Meile sai saatuslikuks võõraste arvuline ülekaal, parem relvastus ja sõjatehnika ning see, et üksikud maakonnad ei olnud üksmeelsed.

Eestlaste sõjaline võim oli murtud, aga vabadus-

tahe elas edasi. Veel sadakond aastat hiljem — mandril jüriööil ja Saaremaal jaagupipäeva eelõhtul (24. juulil) 1343 tõusid eestlased vallutajate vastu ja Põhja-Eestis raiuti sel korral palju sakslaste ning taanlaste päid. Taani on eestlastele tänulik ka oma riigilipu eest. Kord kui taanlased Tallinnas olid suures hädas riündavate eestlaste käes, olla see punane valge ristiga lipp taevast maha langenud ja võitlejatele uut hoogu annud. Ei tea milline lipp neil oleks võinud olla, kui eestlased tookord tulist sauna poleks teinud.

PALJU VÕÖRAID PEREMEHI

Muistse iseseisvusvõitluse lõpust peale oli Eestil palju võõraid peremehi. Meie maad on valitsenud sakslased, taanlased, rootslased, poolakad ja venelased. Maa käis paljude sajandite kestel rasketes võitlustes ühe käest teise kätte. Vanade losside ja kindluste varemed Eestis jutustavad sellest keerulisest ajast. Sõdades said kõige rohkem kannatada maa päriselanikud — eestlased, sest nendelt nõuti sõjamoona vägedele, nende hooned põletati ja neid tapeti. Sõdade järgi laastas katk maad ja noppis needki vähesed, kes olid pääsenud. Üsna paaril korral on Eestimaa olnud nii lage, et inimest kohtas nagu imelooma. Aga rahvas sigines jälle. Põletatud hoonete asemele ehitati uued ja sööti jäänud põllud pandi uuesti vilja kandma.

Võõraste peremeeste ajast on parim mälestus rootslastest. Nende valitsemise aega (1561—1700 a.) nimetatakse "vanaks heaks Rootsi ajaks", sest nad vähendasid orjust, asutasid koole ja kirikuid ning kohtlesid rahvast paremini. Üks raskemaid aegu aga oli Vene valitsuse ajal (alates 1710. a.). Siis valitses Eestis kõige raskem orjus.

EESTI TÕUSEB JÄLLE

Eestlased kogesid, et jõuga ei suuda väike rahvas enda heaks midagi ära teha. Sellepärast valiti uued relvad — tarkus ja jõukus. Asutati laulukoore ja seltse, korraldati laulupidusid, hakati välja andma eesti ajalehti ja raamatuid, koguti raha eesti kooli asutamiseks, ehitati seltsimaju, talupojad kogusid raha ja ostsid talud pärisomandiks. Seda ajajärku (1860—1885 a.) nimetatakse rahvusliku ärkamise ajaks. Siis tulid venelased mõttele, et eestlased tuleb ümber kasvatada venelasteks. Koolides keelati eesti keel ja eesti elule tehti igasuguseid takistusi. Muidugi ei saanud eestlastest venelasi, sest pole lihtne tarka ja arenenud rahvast rumalamaks kasvatada. Uus rahvusliku tõusu aeg algas juba aastal 1895. Uued eesti ajalehed virgutasi rahvast teadlikule vabadusvõitlusele, asutati esimesi eesti gümnaasiume, Eesti Rahva Muuseum ja ehitati Estonia teatrimaja. Eestlaste arv linnades oli kasvanud nii suureks, et ükshaaval võeti linnade juhtimine sakslastelt üle. Rahvas oli saanud küpsaks iseseisvale elule.

EESTI VABADUSSÕDA

Esimene maailmasõda ja Vene revolutsioon kujundasid olukorra, kus eestlased said teostada oma sajandite unistuse ja kuulutada Eesti iseseisvaks demokraatlikuks vabariigiks (24.veebruari 1918). Saatuse määras, et noor vabadus pidi tules ja veres ristitama. Samal päeval kui kuulutati välja iseseisvus, vallutasid saksa okupatsiooniväed Eesti ja nende lahkumisel (28.novembril 1918) tungisid vene kommunistid noort vabadust lämmatama. Algas Eesti Vabadussõda ja kogu rahvas asus kangelaslikult kaitsma oma maad. Alguses oli ebaedu ja

punased vallutasid kaks kolmandikku Eestist, aga siis löödi nad välja rutem kui nad tulid. Teise vaenlasena tungisid lõunast Eestisse sakslased. Nendegi käsi ei käinud paremini — sajandite viha ärkas eesti meestes ja mõne kuuga kihutati sakslased Riia linnani. Selle võidu tähiseks pühitseme Võidupüha 23. juunil.

Vabadussõda oli raske heitlus, sest vaenlane oli tugevas ülekaalus. Meie meestel puudusid relvad ja varustus — need tuli võtta vaenlaselt sõjasaagiks. Vabadussõja võitis eestlaste kangelasvaim ja vabadustahe. Sellest on kirjutatud raamatuid. Loe!

EESTI ISESEISVUSE AEG

Nagu jääaeg kündis ümber Eesti maapinna, nii muutis iseseisvuse aeg kõike seda, mis asus selle maapinna peal. Eesti sai jälle uue ja ilusa näo. Maa jagati rahvale ja tekkis palju talusid. Hariti uudismaid ja muudeti viljakandvaks endisi soid. Võeti tarvitusele moodsad põllutööriistad ja tööviisid. Meie põllumajandus kasvas nii tugevaks, et võisime varustada ka välismaid.

Tööstus kujundati ümber Eesti olude jaoks. Eesti tootis vineeri, paberit ja puumassi, tsementi, riidekaupu, klaasi, masinaid ja peaaegu kõike tarbeid mida maa vajas. Maapõuevaradest hakati kasutama põlevkivi, turvast ja fosforiiti. Teed ja liiklusolud muutusid kiiresti eeskujulikuks. Asutati uusi koole ja ehitati koolimaju. Kiiresti ja jõuliselt arenes teadus, kirjandus ja kunst. Eesti sportlased tõusid maailmaklassi. Kõik kasvas, arenes, edenes ja muutus uueks ning paremaks. Kes Eestist lahkus enne iseseisvuse aega ja iseseisvuse lõpul sinna tagasi tuli, see ei tunnud enam ära seda maad. Nii palju oli muutunud Eesti nagu rahva visa tööga.

Aga vaenlased ei maganud. 1924 a. I. detsembril tahtsid kommunistid vägivallaga muuta Eestit kommunistlikuks riigiks. See ei õnnestunud.

VILJATERA KAHE VESKIKIVI VAHEL

Teine maailmasõda purustas Eesti iseseisva elu. Saksamaa ja Nõukogude Liidu vahelise kokkuleppe tõttu murdis Nõukogude Liit Eestiga sõlmitud rahulepingu, ja nõudis surve ähvardusel omale sõjalised baasid Eestis. Hiljem lavastasid venelased Eestis "riigipöörde" ja vene relvade toetusel läks võim kommunistide kätte. Kohe algas kogutud varade hävitamine ja tuhandeid häid eestlasi küüditati sunnitöolistena või ebaseaduslikult võetud sõduritena Nõukogude Liitu. Tuhandeid eesti mehi põgenes metsadesse ja võitles metsavendadena kommunistide vastu.

1941.a. suvel puhkes sõda Saksamaa ja Nõukogude Liidu vahel ja sakslased okupeerisid ka Eesti. Saksa okupatsioon (1941—1944 a.) kurnas maad majanduslikult, sest suure sõjamasina käigus hoidmiseks oli vaja kõike võimalikku, esmajoones aga toiduaineid. Koos sakslastega võitlesid venelaste vastu ka tuhanded eestlased — mitte selleks et teenida Saksamaa vallutusiha, vaid et kaitsta kodumaad kõige verisema ja vaenulikuma võimu vastu. Sügisel 1944 vallutasid venelased Eesti uuesti ja nõukogude terror valitseb meie kodumaal ka praegu. Vaevaga loodud varad on võetud nende omanikelt, rahvas on puupaljaks röövitud ja keegi ei saa julge olla homsele päevale.

Eesti lootus ei ole surnud. Rahvas kannataval kodumaal loodab paremate päevade tulekule ja kõik eestlased vabas maailmas teevad oma parima ko-

dumaa vabastamiseks. Meil on palju saadikuid maailmas ja nende seas oled ka sina — saadik põlvpükstes. Ära lase Eestit pettuda sinus.

AJALUGU ÕPETAB

Ükski olnud olukord maailmas ei kordu samal kujul, kuid ometi on ajaloost õppida. Ajalugu ei ole mitte ainult selleks, et teada kuidas vanasti elati ja mis 500 või 1000 aastat tagasi juhtus. Aga mineviku tarkustest tuleb seada tuleviku tähised. Kuula, mis muistsed ajad õpetavad!

Hoidkem ühte! Ühendus teeb tugevaks. Kui Muinas-Eestis oleksid maakonnad ühiselt mõtelnud ja tegutsenud, siis oleks Eesti ajalugu võinud olla hoopis teisiti. Vabadussõda oli võidukas sellepärast, et kõik tegutsesid koos. Kui eestlased omavahel tülitsevad, siis ei suuda meie midagi — ühiselt suudame palju.

Tarkuses on jõud! Väikesed rahvad, nagu meie, ei suuda midagi teha võimu jõuga. Meie ainus tugevus on vaimu jõud. Meie ei või omale lubada suurte rahvaste luksust, et mõned on targad ja suurem osa rumalad. Sellepärast õpi ja pinguta nagu sa vähegi jõuad. Saa haritud ja oskustega inimeseks.

Jõukale avanevad uksed! Eestlaste rahvuslik ärkamine toimus koos jõukuse tõusuga. See ei olnud juhuslikult nii. Jõukus tasandab teed haridusele. Ka tänapäeval valitseb orjus, kuigi moodne orjus. Rabele sellest välja ja saa vabaks meheks, kellele avanevad kõik väravad. Ära aga sea jõukust tarkusest kõrgemaks, sest siis ei oska sa avanenud väravat õigesti kasutada.

Salakeel ja salakiri

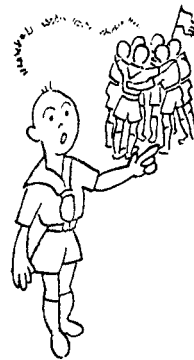
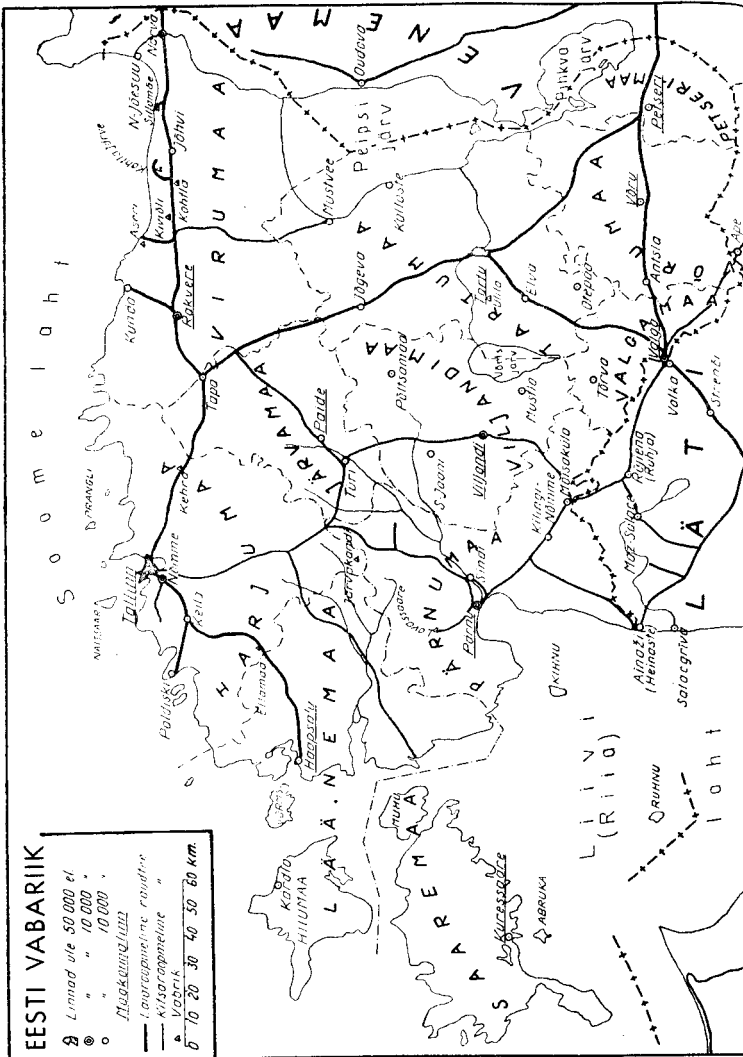
Sinule meeldivad salakirjad, salatähestikud ja salatindid. Nende abil saab kirjutada ja teateid edasi anda nii, et võõrad seda ei mõista. Isegi signaliseerimisel on sama välu, millele lisandub veel võimalus teateid edasi anda kaugel maa taha. Veel salgal ja rühmal on oma salakiri, mida tunnevad ainult salga või rühma liikmed.

Praegu oleme eriliselt eelistatud olukorras, kuigi elame võõral maal ja võõraste keskel. Meil on kasutada salakeel ja salakiri, mida mõistavad ainult eesti skaudid. See on eesti keel. Me võime kõneleda salajasi asju päris avalikult võõraste kuules ja nad ei taipu sõnagi. Kui sina selle raamatu annad mõne võõrast rahvusest sõbra kätte, siis

mõistab ta ainult üksikuid sõnu ja peab kõige lihtsaimadki asju sinult küsima. Sinu tõlkimisest oleneb, kas ta üldse millestki aru saab.

Nüüd on aeg alati kasutada meie salakeelt. Las inimesed vaatavad ja imestavad, et näe — inimesed nagu meiega, kõnelevad omavahel, aga midagi ei mõista. Eriti suurt imetust äratab see poiste seas kui te tegutsete koos võõraste skautidega. Vältides võõrkeelseid ja rahvusvahelisi sõnu, muudame oma keele

nii salajaseks, et ainustki sõna sellest ei mõisteta.

"IMELIK, TERVE KAMP
 KÕNELEB VABALT SALA-
 KEELT! MILLINE TREENING!"

Skautlike ülesannete juures ja võistlustel on meie salakeel eriti tähtis.

Või on sul parem salakeel oma salga või rühma jaoks?

MEIE SALAKEELE MUUD VOORUSED

Eesti keelel on teisiigi voorusi. Esiteks on see meie emakeel, mida eestlased on kõnelenud sajandeid. Teiseks on meie keel üks ilusamaid keeli maailmas. Teatavasti hinnatakse keele ilu täishäälikute rohkuse ja susisevate häälikute vähesuse järgi. Nii ongi eesti keel hinnatud itaalia keele järgmiseks. Kõlavuse poolest sobib eesti keel väga hästi laulukeeleks. Kolmandaks on eesti keel ilmekas ja väljendusrikas. Ei ole midagi, mis meie ei saaks tõlkida eesti keelde. Eesti keeles ilmuvad ajalehed, ajakirjad ja raamatud nagu teisteski keeltes.

On üksikuid eestlasi, kes häbenevad oma keelt. Kui neile oleks võimalik demonstreerida paljude maailma rahvaste susisevaid, lurisevaid ja mõmisevaid keeli, siis inimesed alles mõistaksid, millise väärtuse nad omavad eesti keele näol. Ja siis nad häbeneksid oma teguviisi.

MITU KEELT SUUS

Niiviisi öeldakse inimese kohta, kes kõneleb mitut keelt. Keelte oskus on üks tarkuse tunnuseid ja öeldakse koguni, et keeled on maailma võtti. Ühtegi keelt, mis me oskame, ei tohi unustada, eelkõige aga mitte emakeelt. Kõiki teisi keeli peame õppima, emakeel aga on muidu saadud. See on meie vanemate kallis pärand.

Keskajal kasutati julma karistust: kui keegi oli

keelega kurja teinud (midagi kurjasti kõnelenud), siis löigati sellel inimesel keel suust. See oli üks raskemaid karistusi. Kes meist tahaks iseennast nii julmalt karistada, et laseb omal eesti keele suust ära löigata?

Laulu võim

Eestlased on laulurahvas. Võõra surve all otsisid esivanemad alati lohutust laulus, sest laulus sai inimene vabaks. Venestamise ajal, kui eestlaste rahvuslik elu oli takistatud, asutati laulu- ja män guseltse. Laulus tunti oma vaimset suurust ja jõudu. Esimene laulupidu Tartus 1869 sai rahva äratajaks ja sellest peale kasvasid laulupeod osavõtjate arvult ning vaimustuselt. Võõrad, kes on jälginud meie elu ja ajalugu, ütlevad: eestirahvas laulis end vabaks!

Soome hõimude muinaslugu "Kalevala" jutustab laulu vägevast võimust. Vana laulutaat Väinämöinen ei võtnud vaevaks oma vastastega rinnutsi kokku minna — ta laulis nad habemeni maasse, nii et ainult peanupp jäi välja vägevast laulu kuulama.

Need vana suuruse päevad pole kadunud. Laulu võim elab kui leidub laulumehi. Ja neid meie seas on.

OMA LAULUD JA RAAMATU LAULUD

Meie noored on võõrsil kujundanud uue mõistatuse: mõista, mõista, mis see on, mida teised oskavad raamatust, aga meie oskame peast? Vastus on: laulda! Meil on nii palju luulet ja laulu kui mitmel rahval kokku. Kui vabal kodumaal kasvanud eestlased laulma hakkavad, siis jätkub laule järjest paariks päevaks. See on eeskuju, mille poole püüda.

Kord kuulsin lihtsat taati kontserdilt tulles ütlevat: "Laul oli ilus küll, aga polnud oma." "Kuidas nii?" küsisin mina. "Paar laulu laulis, needki raamatust," vastas taat ja lisas: "Kui mina laulma hakkam, siis laulan peast pika päeva".

Küll see nii on, et raamatu laulud on ajutised ja oma laulud on peas. Lauluraamatud on ju selleks, et sealt sõnu õppida. Sellepärast eesti skaudid laulavad palju.

"Kalevipoeg" jutustab laulu võimust:

Kui mina hakkam kuulutama
Laulujoada laskemaie,
Vana lugu veeretama:
Ei mind jõua ohjad hoida,
Ohjad hoida, kõied kõita,
Pilved pikad ei pidada,
Taevas laia talitseda.
Külad jäävad kuulamaie,
Mõisad mõtteid märkamaie,
Saksad parves seisemaie,
Linnad eemalt luurimaie.

Meil on tarvis eesti rahvas veel kord vabaks laulda!

Ära eksi oma õues

Õeldakse, et isegi pime ei eksivat oma õues. Ta tunneb sammude arvu ja hääle kaja järgi üksikute esemete asukohti ning liigub koduõuel nagu nägija. Vähemasti nii targad peame meie, nägijadki, olema. Meie koduõu on Eesti, kuigi mõni noorem meist ehk pole kunagi seda maad oma silmaga näinud. Koduks jääb see ometi.

Ma annan sinule järgnevas loos mõned sammu-kaugused ja esemete nimed, et sa võiksid kaugusest hoolimata näha ja tunda seda maad.

SAADIK TUNNEB HÄSTI OMA MAAD

Iga välissaadiku kohustus on tunda hästi oma maad. Kuidas muidu saab ta oma maad tutvustada võõrastele. Ja on võõraste seas neidki, kes tunnevad Eestit väga hästi — nende ees võib rumalana sattuda hoopis piinlikku seisukorda.

Teadlik saadik ei jutusta pudrumägedest ja piimajõgedest. Ta jutustab asjalikult ja usutavalt seda, mis on tõde.

MÕNED MEHED TUNNEVAD VEEL PAREMINI

Meie ei tea, millal meie jalad puudutavad jälle Eesti mulda ja sõmerat. Aga see aeg võib peatulla. Siis võib tulla tarvidus kasutada koguni väga peent Eesti kaarti — topograafilist kaarti, kus on kirjas kõik kraavid ja künkad. Selle kaardi kasutamise eelduseks on Eesti geograafilise kaardi tundmine. Mõttele siis sellelegi!

Eesti on me isamaa

Visa töö ja raskete ohvritega asutati aastal 1918 eestlaste põlismaale demokraatlik Eesti Vabariik. Praegu on Eesti ajutiselt okupeeritud vaenulike võimude poolt, kuid pole sellega õiguslikult kaotanud oma iseseisvust. Suured maailmariigid — Ameerika Ühendriigid ja Inglismaa tunnustavad endiselt Eestit iseseisva riigina.

Eesti on noor ja väike riik, aga ta on meie oma. Meie oleme üks osa Eesti riigist. Kuna meid on vähe, siis peame olema tublid, et vaprusena täien-dada seda, mis suurusest puudu jääb.

EESTIMAA

Eesti asub Läänemere idarannikul. Põhjast piirab teda Soome laht, läänest Läänemeri ja Liivi laht, idast Peipsi ja Pihkva järved. Läänemeres asuvad saared: Saaremaa, Hiiumaa, Muhu j. t. väiksemad. Lühike mandripiir vastu Venemaad läbibastab asustamata soid ja rabasid, mandripiir lõunas vastu Lätimaad on keeleliselt määratud. Eesti asend rannikul võimaldab rahuajal läbikäimist kõikide rahvastega. Sõjaajal on see asend ohtlik, sest Eestist saab valitseda Soome lahte ja Läänemerd.

Eesti pindalast (47.550 km²) on ligikaudu mandri all 41.150 km², saarte (arvult 818) all 4.100 km² ja järvede (arvult ligi 1600) all 2.300 km². Maa suurim pikkus edelast kirdesse on üle 350 km, loodest kagusse ligi 250 km. Eesti piiri pikkus on üle 4.000 km, sellest on maapiiri umbes 600 km ja merepiiri üle 3.400 km. Mandri rannajoont on umbes 1.160 km.

Selle raamatu ruum ei võimalda jutustada sulle Eestist nii palju kui sa sooviksid. Sa muretse Eesti kaart oma kodu seinale ja vaatle oma isamaad järgnevate andmete abil.

Eesti maakonnad

	Maakond	Suurus km ²
1.	Virumaa	7387
2.	Tartumaa	7019
3.	Harjumaa	5683
4.	Pärnumaa	5450
5.	Läänemaa	4780
6.	Viljandimaa	4057
7.	Võrumaa	4043
8.	Saaremaa	2965
9.	Järvamaa	2763
10.	Petserimaa	1891
11.	Valgamaa	1511

Eesti mägede kõrgused

	Mägi	Kõrgus m
1.	Suur-Munamägi	317
2.	Vällamägi	290
3.	Kuutse mägi	217
4.	Väike-Munamägi	205
5.	Emumägi	166
6.	Ebavere mägi	146
7.	Rutu mägi	146
8.	Laiuse mägi	144
9.	Kärstna mägi	140

Eesti suuremad järved

	Järv	Suurus km ²
1.	Võrtsjärv	284
2.	Suurlaht	14
3.	Ülemiste järv	9
4.	Saadjärv	7
5.	Vagula järv	6,5
6.	Veisjärv	6
7.	Ermistu järv	5

Eesti linnad

	Linn	Elanike arv
1.	Tallinn *	145.000
2.	Tartu *	60.600
3.	Narva	23.800
4.	Pärnu *	21.800
5.	Nõmme	21.700
6.	Viljandi *	13.000
7.	Valga *	10.400
8.	Rakvere *	10.300
9.	Võru *	6.500
10.	Haapsalu *	5.000
11.	Kuressaare *	5.000
12.	Petseri *	4.900
13.	Tapa	3.800
14.	Paide *	3.500
15.	Türi	3.300
16.	Tõrva	3.200
17.	Kunda	3.000
18.	Põltsamaa	3.000
19.	Jõhvi	2.500
20.	Mustvee	2.500
21.	Mõisaküla	2.400
22.	Otepää	2.200
23.	Elva	2.100
24.	Sindi	2.100
25.	Antsla	1.600
26.	Kallaste	1.600
27.	Kilingi-Nõmme	1.500
28.	Kärdla	1.500
29.	Jõgeva	1.300
30.	Keila	1.200
31.	Suure-Jaani	1.100
32.	Mustla	1.000
33.	Paldiski	740

Ristiga märgitud on maakonnalinnad

Eesti jõgede pikkused

Jõgi	Pikkus km
1. Pärnu jõgi	150
2. Võhandu jõgi	118
3. Suur-Emajõgi	104
4. Kasari jõgi	99
5. Keila jõgi	94
6. Jägala jõgi	93
7. Väike-Emajõgi	92
8. Pirita jõgi	78
9. Valgejõgi	76
10. Narva jõgi	73
11. Kunda jõgi	64
12. Piusa jõgi	62

Maapinna kasutamine Eestis

Põllu- ja aiamaad	24 %
Heinamaad	21 %
Karjamaad	16 %
Metsa	21 %
Kasutamiskõlbmatud maad	18 %

Liiklusteed Eestis

Laiarööpmelist raud- teed	1212 km
Kitsarööpmelist raud- teed	879 km
I klassi maanteed	2457 km
II klassi maanteed	8224 km
III klassi maanteed	11028 km

Rahva tööalad Eestis

Põllumajandus	63,5 %
Tööstus	18,7 %
Kaubandus	5,3 %
Transport ja side	3,7 %
Ühiskondlik tegevus	7,0 %
Muud tööalad	1,8 %

Andmeid Eesti põllumajandusest

Talundite arv Eestis 133.400
Külvipinnad ruutkilomeetrites:

põldhein	1790
rukis	1470
kaer	1440
kartul	670
nisu	540
lina	150

Koduloomade arv:

hobuseid	208.000
veiseid	690.000
sigu	303.000
lambaid	514.000
kanu	1.004.000

Põllusaagid ruutkilomeetrit tonnides:

rukist	109
kaera	88
otra	84
kartulit	1026

Eestis oli iseseisvuse ajal 1.200.000 elanikku. Pealinn on Tallinn.

Eeltoodud andmetest sa näed, et meie maakonnad ja linnad olid väikesed, mäed madalad ja jõed lühikesed. Need ei ole midagi nimetamisväärset võõraste maade suurte linnade, kõrgete mägede ja hiigeljõgede kõrval. Ma ei toonudki neid selleks, et sa võrdlema hakkaksid. Ma tahtsin vaid näidata, kuidas isegi nii väike maa annab leiba ja jõukust oma rahvale, kui rahvas hoole ja visadusega ehitab ja harib oma maad.

SINI-MUST-VALGE

Eesti rahvusvärvid sündisid rahvusliku ärkamise ajal. Kui dr. H. Rosenthali (Lydia Koidula õemes) algatusel aastal 1881 asutati Tartus esimene eesti üliõpilaste korporatsioon "Vironia" (Virumaa ladinakeelne nimetus), siis valis see oma koosolekul üliõpilase (hiljem praost) A. Mohrfeldt'i korteris oma värvideks sini-must-valge. Need värvid kandusid ta järeltulija Eesti Üliõpilaste Seltsi kaudu rahva sekka ja tõusid meie rahvusliku iseseisvuse sümboliks.

Eesti rahvusvärvid tähendavad:

Sinine — sinitaevast, usku eesti rahva tulevikku ja sõprust, truudust ning usaldust.

Must — mineviku mure- ja vaevapäevi ning Eesti mullapinda, millest meie rahvas ammutab oma elujõu.

Valge — kodumaa kaskede värvi, lootust valgemale tulevikule, südamepuhtust, ausust ja õiglust.

Eesti lipus ei ole kirevaid värve nagu paljude rahvaste lippudes. Sini-must-valge on tõsine ja karm lipp nagu meie saatus minevikus, olevikus ja

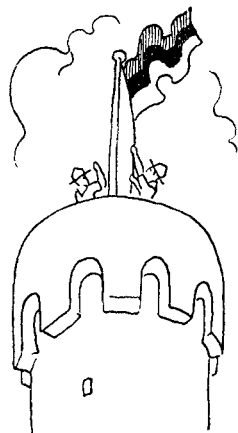
tulevikus. Sini-must-valgeid värve kannavad eesti skaudid võõrsil oma kaelarätikus ja lippudel.

Eesti lipu mõõdud on 11 mõõtühikut pikuti ja 7 mõõtühikut laiuti, nagu määras Riigikogu 22. juunil 1922. Normaali-lipu suurus on 105×165 cm. Värvid on ühelaiused ja ülalt alla järjekorras: sinine, must ja valge.

Lipu heiskamiseks ja langetamiseks on rahvusvaheliselt kujunenud kombed. Talvel heisatakse lipp kell 9 hommikul ja langetatakse päikese loojangul. 1.märtsist 1.oktoobrini heisatakse lipp hommikul kell 8 ja langetatakse samuti loojangul. Lipp ei jää kunagi ööseks vardasse ja heiskamisel ning langetamisel ei tohi lipp puutuda maad. Lipu asend vardal kõneleb sümboolselt: täismastis — vabadust ja rõõmu, poolmastis (heisatakse enne üles ja siis langetatakse poolmastis) — kurbust ja leina, täiesti allakistuna — alandust, teotust ja häbi.

Iseseisva Eesti Vabariigi sümboliks on sini-must-valge lipp Tallinnas Toompeal Pikk-Hermani tornis. Praegu lehvib seal ajutiselt kurjategijate verev lipp. Ja sellepärast kuulubki iga eesti skaudide üksuse varustuse hulka eelkõige sini-must-valge lipp, mille üks skautkord heiskab Pikk-Hermani tippu.

Selle lipu all, mis igas

KES HEISKAVAD LIPU?

skautide üksuses on varutud Pikk-Hermani torni jaoks, annavad eesti skaudid oma skauditootuse.

RIIGIVAPP

Eesti riigivapp on kujundatud Tallinna linna vapist ja see omakorda on Taani päritoluga, sest taanlased rajasid praeguse Tallinna. Taani kuningas Valdemar II määras selle vapi 13.sajandi alul Tallinnale. Samasugune vapikujund esineb veel praegugi Taani kuningate kilbil.

Vapil on kolm sinist lõvilakalist leopardi kuldsel kilbil. Kui vapikilpi ümbritseb kuldne tammepärg, siis nimetatakse seda suureks vapiks. Väike vapp on pärjata.

Riigivappi kasutati eesti müntidel, riigiasutuste pitsereil, välisesinduste ja konsulaatide seintel. Organisatsioonidel lubati vappi kasutada Vabariigi Valitsuse otsusel ja nii tuli riigivapp ka Eesti Skaudide Maleva märgi südamikku.

Võõrsil viibides kaunistavad eestlased oma kodusid riigivapiga ja sini-must-valge laualipuga Pikk-Hermani alusel.

Esivanemate pärand

Maailmast lahkudes pärandavad vanemad tavaliselt oma vara lastele. On aardeid, mis hoitakse ja pärandatakse koguni põlvest põlve, kaugetelt esivanematel lastelastele ja nende lastele edasi. Ainult vahest harva, kui lapsed on hüljanud oma vanemad või reetnud oma perekonna, jäetakse nad pärandist ilma ja antakse vara võõrastele.

Meil on selliseid aardeid, mis põlvest põlve edasi pärandatakse ja mis meie kord peame edasi andma oma lastele. Meie päritud varad on õieti kahesugused — ühed mida ei saa käega katsuda ja silmaga näha, teised jälle päris silmnähtavad ja käegakatsutavad. Nähtamatuid varasid on palju ja kõige väärtuslikum neist on *visadus*.

Kui sina oma perekonnakroonikast (ma mõtlen siin Eesti ajalugu, nagu varem oli jutuks) loed, millised hävingud, rüüstamised ja katkud on käinud üle eestlaste maa, siis sa mõistad seda. Kümneid kordi on maa tapetud ja põletatud puhtaks, nii et inimese jalajälge ei olnud leida kümnete penikoorimate ulatuses. Aga Eesti pole jäänud inimtühjaks, ei ole ka võõrad asukad tulnud seda maad täitma. Ikka jälle on oma rahvas tõusnud ja ehitanud maa elamisväärseks.

Käegakatsutavaid asju meie pärandis on samuti palju. Kõige esimene on aga *Eestimaa*, meie oma maa. Sa ehk küsid: "Kuidas nii? See maa on ju vaenlaste käes. Mis pärand see on, mida mul pole?"

Aga see ongi niisugune lugu selle maaga, et seda ei saa pärandada kellelegi, kes ei taha ohvreid kanda maa eest. Töö ja võitlus kuulub selle pärandiosa juurde juba iidsest ajast. Nii oled sinagi pärinud Eestimaa koos nende lisadega.

Ma ei hakka siin loendama kõiki päritud varandusi. Kui sa seda raamatut loed, siis leiad need isegi. Ma tahan ainult puudutada siin sinu pärandiõigust.

SINU PÄRANDIKIRJAD

Kui keegi pärib midagi oma vanematelt, siis laseb ta pärast seda need varad kirjutada oma nimele. Ta läheb ametiasutusse, kus tehakse pitsatite ja allkirjadega paber, et need ja need asjad, mis enne kuulusid sellele, kuuluvad nüüdsest peale ta pärijale.

Praegu on sinulgi paras aeg oma pärandikirjad korda seada.

Visaduse kirja ei saa korruga kätte. See antakse välja osakaupa sinu kooliõpetajate ja tööperemeeste poolt. Kõik head koolitunnistused või edu töö ongi kokku see visadusekiri.

Pärandi teise osa kohta pead aga tunnistuse tegema ise ja see on juba lihtsam. Sinu pärandikirjadeks on:

Eesti kaart,
sini-must-valge laualipp.

Need kaks sea oma kodus aukohale. Need näitavad, et sa oled oma esivanemate pärija aga mitte mõni varanduseta ja koduta maailmahulgas. Sinu vanemad lubavad meeeldi ruumi mõlema jaoks.

Kui sinul suurt Eesti kaarti ei ole, siis pead selle ise joonistama. Väike kaart on ikka kuidagi kättesaadav ja selle järgi suure valmistamine on vaid visaduse küsimus. Mul on tuttavaid poisse ja tüdrukuid, kes Eesti kaardi on valmistanud reljee-

fina, õmmelnud suureks seinavaibaks või värvinud ära trükitud kaardi. Lualipu saab kokku õmmelda kolmest siidipaelast.

Avaras kodus võid oma pärandikirjasid täiendada veel järgmiste asjadega:

Eesti vapp,
 kodumaakonna või -linna vapp,
 vabariigi presidendi j. t. juhtivate eesti
 meeste pildid,
 maastikupildid Eestist,
 pildid eesti rahvariitetest.

Inglasi nimetatakse traditsioonidega rahvaks. Köneldakse, et inglise sadamatööline, ka siis kui tal särkigi pole, kannab ometi lipsu — kasvõi paljal rinnal. Lips näitab, et tegemist on härraga ja Briti maailmariigi kodanikuga. Meie oleme väikese Eesti kodanikud ja meile pole lips nii tähtis. Aga meie tahame olla oma maa peremehed ja pärijad. Selle pärast meie seame oma päritud varad nii, et need alati oleks silma ees.

Sa oled eriti õnnelik, kui sul on pärandikirjade hulka seada mõni kodumaalt kaasatoodud väärtese: peotäis Eesti mulda, esivanemate või kodu pildid. Need on otsene side kauge ja armsa maaga. Minul on kaasas üks kivi, mis oli kord Haapsalu linna algkooli õuel. Sajad eesti poiste ja tüdrukute jalad on jooksnud üle selle kivi. Need olid minu õpilased ja paljud neist olid minu skaudid ja hundipojad. Esimese kommunistide okupatsiooni ajal võttis üks poiss selle kivi maast ja tahtis sellega virutada mõõdamarsseivaid punaväelasi. Üks kaasõpetajaid jõudis vahele, võttis kivi poisi käest ja kirjutas sellele: "Aeg annab arutust." Siis ta andis selle kivi mulle ja ma panin kivi portfelli. See kivi on mul kaasas ja see on kallimaid mälestusi mis ma oman. Ma usun seda, mis kivile on kirjutatud.

KUS SA HOIAD OMA SKAUDIVARA?

Sulle koguneb aegajalt ka skautlusega seotud mälestusesemeid. Kui vanemad lubavad, siis hoia neidki oma pärandikirjade juures. Sinu skaudinuga, nikerdatud matkakepid, suurlaagrite vimplid, laagrimärgid ja salga lipp (kui sa oled salgajuht) on seal kõige väärikamas paigas.

Paiguta kõik oma pärandikirjad ja muud kallid esemed maitsekalt. Sa võid selleks nõu küsida mõnelt kunstimaitsega sõbralt või oma juhilt.

Oma tuba — oma luba

Iga eestlane võõrsil teab, kui väärtuslik on oma toanurgake. Meie inimesed on pidanud kaua elama põgenikelaagrite barakkides, võõrastes korterites ja kaasiüirilistena teiste juures. Sellepärast oskavad nad hinnata oma kodu ja oma peavarju väärtust. See on nii päris eestlase moodi — meie ei taha teisi segada, ega taha ka, et meid segatakse.

Samuti on skaudikodudega. Võõrad skaudid annavad meile lahkesti võimaluse koos käia nende ruumides. Seda võimalust peame ka esialgu kasutama. Aga nad ei nõustu sellega, et me nende kodu oma soovide ja maitse järgi ümber sisustame. Ja nii ei saa ükski võõras skaudikodu naljalt eesti noorte tõeliseks koduks. See on nagu kodutute õomaja, kuhu minnakse häda sunnil ja kust lahkudes pole kahju.

Sellepärast juba esimesel kogunemisel võõras skaudikodus algata oma skaudikodu mõte. Seda mõtet ära jätta enne, kui see teostub.

VÕIMALUSI ON PALJU

Kõige lihtsam on soetada väikest kütmise võimalusteta pugerikku, mis sobib **s a l g a k o d u k s**. See võib olla põõninguruum, kelder või korralikum kuurinurk. Samuti võib salgakoduna kõne alla tulla vana ratastel veetav putka, hiigelsuur tünn või isegi korstnajalg. Loomulikult nõuab tööd selle muutmise kasutamiskõlblikuks. Valgustuse ja kütmise küsimused peab lahendama eelkõige. Aitab aga ka tormilatern ja plekktünn raudahju asemel. Võibolla lubab mõne poisi isa või mõni lahke naaber oma maa peale praakmaterjalist üles kopsida lihtsa hoonet. Rootsisis kõlbab selleks kasutada suuri kaste, milles autosid impoteeritakse.

Väiksemates linnades on võimalik ehitada mätakattega hurtsik või koda linna servale. Igatahes saagu see kui väike ja vilets, kuid meil on vaja kohta, kus omaette koos käia ja ise olla oma pere-mees.

R ü h m a k o d u ja isegi **l i p k o n n a k o d u** mõõdud annab välja harilik köetav tuba. Soovitav mõnes vanas või äri- ja laoruumidega ümbritsetud majas, et meie laul ja hüüded ei häiriks ümbruse elanikke.

Salk, rühm või lipkond ilma peavarjuta on kurb asi. Sellisest viletsusest ei taha rääkidagi. Igatahes eesti meeste mõõtu nad välja ei anna.

KODU JUTUSTAB ELANIKEST

Mina tean juttu ühest vaesest puuraiujast, kes olnud nii vaene, et tal polnud isegi nimesid oma lastele andmiseks. Ja kord kuulsin räägitavat vaesest perekonnast, kes olid nii vaesed, et nende toa

põrand uppus mustusesse ja ämblikuvõrgud rippusid seintel. Sa mõistad vist isegi, et puuraiuja polnud vaene. Aga rumal oli ta küll, kui ta isegi lastele nimesid ei leidnud. Ka see mustuses pöörlev perekond polnud vaene, küll aga liiga laisk vee, liiva ja luuaga põranda küürimiseks.

Meie ei ole "vaesed", sellepärast anname oma kodule vägeva nime, hoiame ta puhta ja sisustame korralikult. Puhtus ja sisustus muudavad kodu tõeliseks koduks ja kodu sisemus iseloomustab selle elanikke.

Mööblit saame valmistada metsast toodud roigastest või pakk-kastidest. Viimased võivad samaeegselt olla ka panipaigad ja riiulid. Papiga või kotiriidega katmine ja värvimine muudab kastid ilusaks. Skaudikodusse sobivad ka kõik pärandikirjad ja üksuse skaudivarustus ning seal võime neid paigutada endi soovide kohaselt. Teenäitaja või kompassi seame ka oma skaudikodusse, et igaiüks teaks koduteed. Kompassiringi võib maalida või põletada lakke, või naelutada põrandasse. Lisaks ilmakaartele tuleb siis märkida ka suund, kus asub Eesti ja kui palju sinna on kilomeetreid. Ukse alla vitstest punutud matt, akendele eesriided, küünla- ja lauad lauale, Baden-Powelli pilt okstest raamis seinale ja . . . oo, neid töid on palju. Ise mõtleme välja ja ise teeme!

IGA ASI MAKSAB

Üks hiidlane ütles kord, et maailmas ei saa midagi muidu. Isegi pekse ei saa muidu, kui tuleb enne tüli norida. Küll see nii on, ja skaudikodu rajamisel tunneme seda hästi. Aga maailmas on ka üks asi, mis maksab kõige rohkem — see on **t a h e**. Kui sinu tahe on kõvem eelseisvatest raskustest, siis

RAAMATUD

Kolm esimest ja kõige tähtsamat on Eesti ajaloo, maateaduse ja õigekeelsuse käsiraamatud. Kõik need on võrsil saadaval. Ajaloo alalt muretse Ojamaa — Varmas "Eesti ajalugu" või Parijõgi — Algma — Koit "Eesti ajalugu algkoolidele". Maateaduse raamatutest tean sulle soovitada ainult üht — A. Leht "Eesti". Eesti keele alalt on parimaks raamatuks E. Muuk "Väike õigekeelsus-sõnaraamat". Nendele lisaks tuleb neljas päris endastmõistetav raamat igale skaudikodule — "Piibli raamat" või vähemasti "Uus Testament" eesti keeles.

Kui jõud kohe ei kannu, siis muretse vähehaaval veel teisi raamatu-varandusi. Saadikule väga vajalikud on "Eesti Vabadussõda", teatmeteos "Eesti", Kreutzwaldi "Kalevipoeg" ja paljud teisedki raamatud Eesti kultuuri, spordi ja vanaaegse elu-olu aladelt. Siis järjekorras soeta ilukirjandust — "Noorte ORTO" noorsooraamatuid ja teisigi häid. Kõige lõpuks ära muidugi unusta skaudikirjandust. Eesti keeles on ilmunud Michelsoni "Skautlikul teel" ja minu "Ränikivi". Võõrkeeltes on skaudikirjandust eriti palju ja ka nendest vali paremik.

Raamatud maksavad palju, sellepärast seadsingi nad siia varanduste ritta. Aga nad on seda väärt, et mitu korda nõu pidada ja võimalusi leida nende saamiseks. Ma tean isegi ühte niisugust noorte raamatukogu, kus kõik raamatud olid kingitud — iga poisi sünnipäevaks kinkisid ta sõbrad kogusse ühe raamatu ja siis kirjutati raamatusse, et see on skaudikodu raamatukogusse tulnud selle poisi nimimenda sünnipäeva puhul. Raamatute muretsemiseks on vaja teha kava, millises järjekorras neid soetada. Siis on vaja raamatud märkida kataloogi,

lahendad ja suudad uskumatuid asju. Sellepärast asume skaudikodu küsimuse kallale raudse tahtega.

Kõigepealt selgita, kus ja milliseid võimalusi on. Kuidas neid lahendada? Kui kõik plaanid on peetud, siis asub kogu salk ülesande juurde. Võibolla, et selleks tuleb isa või naabrimehe poole pöörduda haledate palvetega. Võibolla tuleb maaomanikule kogu salgaga appi minna päevaks igas kuus või võtta ülesandeid koristamise või valvamise alal. Võibolla, et tuleb kaua raha koguda ja see korruga lauale panna, või igal kuul koguda vanapaberit ja see ära müüa skaudikodu üüriraha saamiseks. Võimalusi on nii palju, et neid ei oska kaugeltki ette näha.

Igal juhul otsi häid inimesi ja noortesõpru. Neid leidub rohkem kui sa arvad. Aga nad ei tule ise mõttele, et nende tühi maatükk, mahajäetud suvila või kasutamata kelder võib sulle ja su sõpradele olla nii tähtis. Kuuluta kas või ajalehes, kui sa neid muidu ei leia.

Varandused

Pärandikirjade juures oli juttu varadest ja nende hoidmisest. Seal oli juttu aga sellest kõige vähest, mis meil olema peaks. Kui meil on oma kodu, siis saame mõelda palju rohkemate varade soetamisele. Iga töö nõuab ju vastavaid tarbeid — kingsepal on liistud, rätsepal pressraud. Saadikul on omad asjad. Hea, kui need on igapähele, aga häda korral aitab ka kui need on skaudikodu kasutatavatel noortel hulgapeale. Siis saab korralikult valmistada nendeks ülesanneteks, milleks Eesti kohustab.

muretseda raamaturiivil või -kapp ja seada ametisse koguhoidja, kes raamatuid laenutab ning korras peab.

OMA KÄEGA LOODUD VARAD

Kodu sisustamisel tuli teha oma käega mitmesuguseid mööbli- ja kaunistusesemeid. Nendele lisaks võib aga teha veel palju muud. Vanasti olid inimesed nii tublid, et mehed ehitasid majad alusmüürist kuni katuseni ja naised valmistasid riideid kogu perele. Tänapäeval kipub elu minema üha rohkem selle vanasõna järgi, et "suuga teeb suure linna, käega ei tee kärbse pesagi".

Raamatuid meie ei saa ise teha, sellepärast teeme seda mis saame. Oma käega loodavaid varasid on terve rida:

õppevahendid: signaliseerimislamp ja -lipud, signaliseerimis- ja lippudetabelid, Eesti maakonna- ja linnavappide tabelid, rahvarõivaste tabelid või maakondade rahvarõivais nukud, sõlmedetabelid, tulede ja telgitüüpide mudelid, laevade mudelid, mudellennukid jne.

mänguvahendid: ping-pong, male, kabe, täp-
susviske mängud.

salgavarustus: salga lipp, pitsers, varakirst, tegevusraamat.

Neid asju võiks veel loendada, kuid ma ei taha sinult võtta avastaja ja algataja rõõmu. Kuidas ühte või teist asja teha, selle kohta leiad juhiseid paljudest käsiraamatutest. Valmistatud eseme hea-
dus oleneb sellest, kas see on tehtud innustunult või teiste pealekäimisel ja sunnitud.

Üks on aga päris kindel — igäüks, kes skaudikodu jaoks mõne eseme valmistab, annab sellega

tüki oma hinge sinna kodusse. Ta hakkab sellest peale rohkem hoolitsema kodu puhtuse, heakorra ja tuleviku eest. Sellepärast tasub seada töökavva küsimus: mis oled sina teinud oma skaudikodu jaoks?

MUU VAJALIK

Lausa kõiki asju ei saa meie siiski ise valmistada. Nende muretsemiseks teeme jällegi kava, et olulised saaksid soetatud varem, vähemtähtsad hiljem. Ja nende juures kerkib jälle see vana mure — raha? Raha ei otsi sind — sina pead teda otsima. Ei ole sugugi skautlik, kui sa iga vajaliku veeringu palumise ja kerjamisega kokku kogud. Esimene tee raha saamiseks on töö. Kui aga lahked noortesõbrad sulle ja sinu sõpradele midagi annavad, siis ära arva, et see endastmõistetavalt on nii. See on suur lahkus ja vastutulek ja see väärib tänu.

Homme parem kui täna

Vahest väidetakse, nagu oleks skautlus laste mäng, mis noortele meestele ja neidudele ei sobi. Sellisel väitel võib olla kaks põhjust: kõneleja kas ei tunne skautlikku kasvatussüsteemi, või ei ole ta näinud noori mehi ja naisi skautlemas. Gentlemani käitumisreeglid, mis on skaudi seaduste aluseks, sobivad hästi täisealisele noorusele ja isegi vanad võidaksid nende järgi elades. Skautluse tegevus-
alad ei ole millegagi piiratud. Iga tegevus, huviala

ja töö, mis mahub gentlemani elureeglite raami, mahub ka skautlusesse. Skautlus on:

pisipoistele ja -tüdrukutele — huvitav mäng,
 suurtele poistele ja tüdrukutele — põnev ülesanne,
 noormeestele ja neidudele — elu kujundamise
 teenäitaja,
 meestele ja naistele — maailmavaade.

Sellepärast sobivad skautlusesse mehed küünra-
 pikkusest kuni habemikuni ja naised nukumängi-
 tajatest nende emadeni.

JAGUNEMINE VANUSEASTMETE JÄRGI

	meespere	naispere
8—12 eluaastani	hundipojad	hellakesed
12—16 »	skaudid	gaidid
16—25 »	vanemskaudid	vanemgaidid
üle 20 eluaasta	vanad skaudid,	skaudisõbrad

LIPKOND

Ühe asula või linnaosa noored moodustavad lip-
 konna. Normaalselt kuuluvad lipkonda kolm üksust
 eri vanuseastmetes: skautidel — hundukari, skaut-
 rühm ja vanemskautide pere, gaididel — hellakeste
 pere, gaidrühm ja vanemgaidrühm. Vanad skaudid
 ei kuulu lipkonna koosseisu, vaid tegutsevad
 omaette.

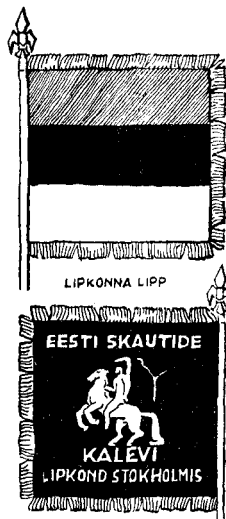
Lipkond on nagu suur perekond, kus on oma
 mängumuru, võistlusväljak ja noorte nõupidamis-
 ring. Lipkond koondab kõik selle ümbruse eesti
 noored ühisesse sõprusringi ja üleminek ühest
 üksusest teise toimub murranguta. Kõiki pidulikke
 sündmusi ja tähtpäevi pühitseb lipkond ühiselt.
 Sisuline töö toimub aga üksustes eraldi.

Normaalse lipkonna kõrval võib olude sunnil esi-
 neda ka vähemaid ja suuremaid. Kui asulas puu-
 dudavad mõnes vanuseastmes noored, siis moodustab
 lipkonna esialgu ainult üks üksus. Aegamisi kaju-
 neb sellest suur lipkond. Kui aga noorte arv paisub
 nii suureks, et mõni vanuseaste moodustab juba
 kaks üksust, kuid ei soovi veel eralduda iseseisvaks
 lipkonnaks, siis on võimalik selle töötamine vana
 lipkonna raames.

LIPKONNA LIPP

Lipkonna lipp on ruudukujuline, suurusega 70×70
 cm. Parempoolsel küljel kannab lipp Eesti sini-
 must-valgeid värve, vasakpoolsel lipkonna värvi,
 märki ja nimetust. Sini-must-valge külg tähendab
 skaudi hüüdlause esimest poolt — isamaa eest,
 teine lipu külg teist poolt — alati valmis!

Eesti skautidel Rootsisis
 on lipkondade lipud ääres-
 tatud 8—10 cm pikkuste
 kuldsete või hõbedaste nar-
 mastega ja 2 m pikkuse
 lipuvarda otsas kantakse
 kuldset märki: skaudid
 odaotsaks lihtsustatud lii-
 liat, gaidid ristikkeinalehte.
 Kui kohalikud skautlikud
 eeskirjad ei näe ette lip-
 konda skautide üksusena,
 või kui lippude jaoks on
 kehtivad erinevad eeskir-
 jad, siis moodustatakse lip-
 kond omavahelise kokku-
 leppelise üksusena ja ka-
 sutatakse lipkonna lippu
 meie oma kokkutulekutel.

Lipp on lipkonna pühadus. Lipp seob meid Eesti Skautide ja Eesti Gaidide Malevateks ja malevad on tükikene Eesti Vabariiki.

EESTI SKAUDI VORM

Kuuludes võõraste maade skautide organisatsioonidesse, on eesti skaudid kohustatud kandma selle maa skaudivormi. Meie kanname seda lojaalsuse ja tänu märgiks, et meile on võimaldatud elada vabalt.

Sellele vormile kinnitame meie eesti skaudi või gaidi märgi vasakule rinnataskule. Eesti Skautide Maleva märk näitab, et meie samaaegselt ikka veel kuulume Eesti malevasse.

Kui skaudid iseseisvast Eestist sõitsid välismaale suurlaagrisse, siis sidusid nad kaela erilise rätiku, mida tavaliselt ei tohtinud kanda ükski skautide üksus. See rätik oli lipusinine 1,5 cm laiuse musta kandiga — Eesti esindusrätik. See seoti kaela Eesti esindajana — saadikuna välismaale minnes. Kui meie nüüd viibime saadikutena välismaal, siis on loomulik, et meie kanname ka saadiku kaelarätti. Kui sa selle kaelast võtad, siis ei ole sa enam Eesti saadik.

Kui kohalikud skautlikud eeskirjad keelavad avalikult sellise rätiku kandmist, siis saame seda kanda omavahelistel kokkutulekutel. On aga võimalik, et eesti kaelarätile antakse sinu ajutisel kodusumaal eluõigus.

Eesti skautidel Rootsis on õigus kanda oma kaelarätti. Et see eralduks paljudest rootsi sinirättidest, kannavad skaudid selle seljatagusel kolmnurvalgalget rombikujulist märki kolme vapilõviga.

Terasahel

Lipkonnast kõneledes vaatasime skautlust ülevalt. Lipkond on nagu hoone katus, mida näeme lennuvaatlusel. Nüüd aga vaatleme alt, vaatleme alusmüüri ja nurgatalasid.

Skautlust ehitatakse nagu korralikku maja: kõigepealt olgu tugev alusmüür, sellele ehitatakse hoone ja lõpuks pannakse peale katus. Alusmüüriks on skautlikust tegevusest huvitatud noored, kes ise koonduvad ja kujundavad oma salgad. Salkadest kasvavad rühmad, rühmadest lipkonnad. Asutada skaute — see tähendab asutada salkasid. Vahest on tehtud ja tehakse selliseid vigu, et määratakse juhid ja pealikud, need määravad omakorda alljuhid ja need hakkavad värbama poisse ning tüdrukuid. Ka nii saab mingisuguse skautluse, kuid see tuleb pinnapealne ja vedel.

Tugevatele salkadele rajatud skautlus on kindel maja. Tugevad salgad omakorda tekivad innustunud poistest ja tüdrukutest. Salga kohta on ilus võrdlus — salk on terasahel, mille tugevuse määrab kõige nõrgem lüli selles ahelas. Eks see olegi nii? Mis aitab tugev teraskett, kui üks lüli selles on roostetanud ja habras. Mõtles sellele, kui sina kord asutad oma salga. Vali selleks oma kõige paremad sõbrad.

SÕPRUSE JÕUD

Uues Testamendis Joh. 15, 13 on öeldud: "Suuremat armastust ei ole ühelgi, kui see, et tema oma

elu jätab oma sõprade eest." See on kuldne piiblsalm kõikidele salkadele ja nendele, kes tahavad ehitada salkasid. Kõige suurem maailmas on armastus, see on sõpruse alus. See kirjuta omale südamesse!

Sõpradest koosnev salk on suurem jõud kui terve rügement kokkukäsitatud poisse või tüdrukuid. Milline suur tunne on olla üks liige sellises salgas, kus igaiüks võib usaldada oma kaaslast nagu iseenast, kus igaiüks on valmis käe tulle panema oma sõbra truuduse eest. Milleks see salk kõik võimeline ei ole!

Kui eesti poisid ja tüdrukud nii koonduvad, siis seisab Vaba Eesti meie ees kindlalt nagu Põhjanaan pilkases öös.

SALGAD TORMIDES JA TULEVIKUS

Eesti ajalugu ja eesti skautluse ajalugu on viimased aastakümned käinud käsikäes, sest skautlus tähendab vaba eesti noorust. Skautlus algas siis, kui puhusid värskemad tuuled. Sumbunud ja rasketel aegadel tõmbus ka skautlus kitsamaks. Viimati tundsi seda kommunistide ja saksa okupatsiooni aegadel, sest vaba noorsootöö ei sobinud kummalegi okupandile. Ega skautlus sellepärast ei surnud. Üksikud poiste ja tüdrukute salgad panid maha vormiriidetuse ja lipud ning töötasid vaikselt edasi. Mängivaid poiste ja tüdrukute kampasid ei suuda likvideerida miski võim. Sellepärast oli meie pörandaalune skautlus okupatsioonide ajal peamiselt tublide salkade ajalugu.

Meie ei tea tulevikku. Võibolla, et ka tulevikus tuleb takistusi meie vabale skautlemisele — et tuleb vormiriided ja lipud maha panna ning raamatud ja varad üle anda. Siis jääb skautlus jällegi ainult

salkade õlgadele. Sellepärast peavad eesti salgad olema tugevad ja kindlad sõpraderingid.

Eesti skautide ja gaidide salkadel on suur ülesanne kogu eestluse huvides, millest seni on räägitud vähe. Meie aga teame kui tähtsad olid väljalgsed tüdrukud ja poisid metsavendade hoiatajate ning sõnumitoojatena. Salkadesse koondunud poiste ja tüdrukute kaudu on meil sideteenistus ja teadete edasiandmise võrk paljude eesti perekondade ja kodude vahel — kindlam kui telefon ja post. Selle sidevõrgu ühendustraaate ei ole kerge läbi lõigata ega kirju toimetada tsensuuri. See on meie raskete aegade raadio.

Hoia kere kõva!

Nende kolme sõnaga jättis üks tööst pahkliku käega põllumees oma poega jumalaga, kui see siirdus sõdurina kodumaa piirisid kaitsma. Ta soovis sel lihtsal viisil nii vaimset kui ka kehalist tugevust raskeks teekonnaks.

Eks meilgi ole praegu jalge all sõjatee. Oleme küll kaugel kodumaa piiridest, kuid relvi ei ole me pannud käest. Võitlus käib. Selgitustöö ja Eesti tutvustamisega kaitseme meie kodumaa õigust tuleviku iseseisvusele elule ja taotleme selle peatset saavutamist.

Püüdlikkuse ja edasirühkimisega koolis ning oma tööalal kujundame uut väge Eesti ülesehitamiseks. See on sama oluline nagu iseseisvusvõitlus. Kui kord tuleb aeg seada õiged mehmed igale vajalikule alale, siis on hilja pidada loendust ja hakata kasvata vajalikke oskustega inimesi.

Skautlemisega karastame oma vaimu ja harjutame jalga astuma ausa mehe teerajal. Eesti huvid peavad käima käsikäes meie isiklike huvide ja püüetega. Või siis nende ees, sest Eesti on esimene ja siis alles oled sina. Tuleta siin meelde oma skauditervitust, kus sa kõverdad isiklike huvide väikese sõrme üldhuvide pöidla alla.

Võitlus käib ja puhata võime siis kui kord Eesti on tugev ja terve, nagu oli vanasti. Pooltel teel ei tohi raugeda.

Loodetavasti leiad sa siit raamatust mõnedki mõtted, mis sulle omale pole pähe tulnud või mida sa pole jõudnud lõpuni mõelda. Arenda neid iseendas ja oma ümbruses. Ole Eestile hea saadik. Hoia kere kõva!

LÕPPSÕNA

"Saadikud põlvpükstes" ei taotle olla noorsootöö tehniline käsiraamat, sest meile ja meie noortele on kättesaadavad paljude keeltes ilmunud noorsookäsiraamatud, kus üldideoloogilisi, pedagoogilisi, meetodilisi ja tehnilisi küsimusi väga hästi on käsitletud. Küll tahab see raamat olla üheks tõrvikuks, mis valgustab võõraste helgiheitjate valguses hämarusse jäävaid nurki.

Tänapaljusid eesti poisse ja tüdrukuid, noorteuhte, noorte vanemaid, kultuuri- ja poliitikatege-
lasi, kes küsimuste, arutluste, sõnavõttude, vaidluste ja ka müksudega aitasid vormida selle väikese raamatu nägu.

Heino Jõe.

SISUKORD

	Lk.
Noorte vanematele	5
Eesti skautlus paguluses	13
Skautluse põhitõed	14
Rahu ja vendlus	15
Saadikud põlvpükstes	17
Skautlus kasvab ja areneb	23
Kalevite lapsed	32
Muistsed ajad jutustavad	34
Eesti Vabariigi kaart	42
Salakeel ja salakiri	43
Laulu võim	45
Ära eksi oma õues	47
Eesti on me isamaa	48
Esivanemate pärand	54
Oma tuba — oma luba	57
Varandused	60
Homme paren kui täna	63
Terasahel	67
Hoia kere kõva!	69

